



Bruksela, dnia 6.5.2021 r.
C(2021) 3316 final

ANNEXES 1 to 4

ZALĄCZNIKI

do

zawiadomienia Komisji

**w sprawie wytycznych dotyczących monitorowania inwestycji na rzecz klimatu i
środowiska w ramach Programu InvestEU**

**Wytyczne dla partnerów wykonawczych dotyczące
monitorowania inwestycji na rzecz klimatu i środowiska
w ramach Programu InvestEU**

Spis treści

ZAŁĄCZNIK 1 WSKAŹNIKI DO CELÓW INVESTEU NA POTRZEBY MONITOROWANIA INWESTYCJI NA RZECZ KLIMATU I ŚRODOWISKA W ODNIESIENIU DO OPERACJI BEZPOŚREDNICH.....	3
ZAŁĄCZNIK 2 ZGŁASZANIE OCZEKIWANEGO WKŁADU W REALIZACJĘ CELÓW KLIMATYCZNYCH I ŚRODOWISKOWYCH W ODNIESIENIU DO OPERACJI BEZPOŚREDNICH	16
ZAŁĄCZNIK 3 WZÓR SPRAWOZDAWCZY DOTYCZĄCY OPERACJI REALIZOWANYCH PRZEZ POŚREDNIKÓW W RAMACH WSZYSTKICH SEGMENTÓW INVESTEU ORAZ ZADŁUŻENIA BEZPOŚREDNIEGO W RAMACH SEGMENTU MŚP	18
ZAŁĄCZNIK 4 ORIENTACYJNE PRZYKŁADY DOTYCZĄCE MONITOROWANIA FINANSOWANIA POŚREDNIEGO.....	19

Załącznik 1 Wskaźniki do celów InvestEU na potrzeby monitorowania inwestycji na rzecz klimatu i środowiska w odniesieniu do operacji bezpośrednich

W przypadku operacji z zakresu finansowania i inwestycji, które spełniają kryteria dotyczące istotnego wkładu, określone w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju, po opublikowaniu aktów delegowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej należy stosować współczynnik wynoszący 100 % w odniesieniu do celów klimatycznych albo środowiskowych, zob. wiersze nr 77–82. Wskaźniki do celów InvestEU nie obejmują określonych obszarów interwencji związanych z rolnictwem i leśnictwem. Komisja rozważy dodanie współczynników mających zastosowanie do działalności leśnej, uwzględniając przyszłą strategię leśną oraz bieżące prace prowadzone w ramach Europejskiego Zielonego Ładu i unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, a także wszelkie inne stosowne akty prawodawstwa w dziedzinie energii i klimatu. Obszary interwencji i współczynniki związane z działalnością rolniczą mogą zostać dodane na późniejszym etapie, kiedy zakończą się negocjacje w sprawie wspólnej polityki rolnej (WPR). Wszelkie wspierane operacje związane z rolnictwem lub leśnictwem mogą wchodzić w zakres innych obszarów interwencji, w zależności od zakresu danej operacji i jeżeli spełnione są odpowiednie kryteria (np. efektywność energetyczna, środki zapobiegania zanieczyszczeniom itp.).

Lp.	Główny obszar polityki	Obszary interwencji	Współczynnik dotyczący zmiany klimatu	Współczynnik dotyczący celów środowiskowych
1	Rozwiązania w zakresie ekologicznych technologii ICT	Cyfryzacja MŚP lub dużych przedsiębiorstw ¹ (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe, ośrodki innowacji cyfrowych, żywe laboratoria, przedsiębiorcy internetowi i przedsiębiorstwa ICT typu <i>start-up</i> , usługi B2B) zgodna z kryteriami dotyczącymi redukcji emisji gazów cieplarnianych lub kryteriami efektywności energetycznej ²	40 %	0 %
2	Rozwiązania w zakresie ekologicznych technologii ICT	Rozwiązania ICT, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji zgodne z kryteriami redukcji emisji gazów cieplarnianych lub kryteriami efektywności energetycznej ²	40 %	0 %
3	Rozwiązania w zakresie ekologicznych technologii ICT	ICT: inne rodzaje infrastruktury ICT (w tym zasoby lub wyposażenie komputerowe o dużej skali, centra danych, sieci cyfrowe, czujniki i inne urządzenia bezprzewodowe) zgodne z kryteriami ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i kryteriami efektywności energetycznej ²	40 %	0 %

¹ Duże przedsiębiorstwa oznaczają wszystkie przedsiębiorstwa inne niż MŚP, w tym małe spółki o średniej kapitalizacji.

² Jeżeli celem działania jest to, by w ramach działania przetwarzano lub gromadzono dane umożliwiające redukcję emisji gazów cieplarnianych, która prowadzi do wykazania znacznych redukcji emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia. Jeżeli cel działania wymaga, aby centra danych przestrzegały europejskiego kodeksu postępowania w sprawie efektywności energetycznej centrów danych.

Lp.	Główny obszar polityki	Obszary interwencji	Współczynnik dotyczący zmiany klimatu	Współczynnik dotyczący celów środowiskowych
4	Badania naukowe, rozwój i innowacje	Procesy badawcze i innowacyjne, proces cyfryzacji, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami ³ koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmiany klimatu	100 %	40 %
5	Badania naukowe, rozwój i innowacje	Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce o obiegu zamkniętym ³	40 %	100 %
6	Środowisko i zasoby	Wsparcie dla przedsiębiorstw, które świadczą usługi przyczyniające się do gospodarki niskoemisyjnej i odporności na zmianę klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości	100 %	40 %
7	Przejsięcie na czystą energię	Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP oraz działania wspierające	40 %	40 %
8	Przejsięcie na czystą energię	Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające	40 %	40 %
9	Przejsięcie na czystą energię	Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP lub w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej ⁴	100 %	40 %
10	Przejsięcie na czystą energię	Renowacja istniejących budynków mieszkalnych do celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające	40 %	40 %
11	Przejsięcie na czystą energię	Renowacja istniejących budynków mieszkalnych do celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej ⁵	100 %	40 %
12	Przejsięcie na	Budowa nowych energooszczędnych budynków ⁶	40 %	40 %

³ Może się odnosić do odpowiedniej działalności badawczej prowadzonej przez innego rodzaju organizacje (uniwersytety, ośrodki badań naukowych itp.).

⁴ a) Jeżeli celem działania jest osiągnięcie przeciętnie przynajmniej renowacji na średnim poziomie (oszczędności energii pierwotnej powyżej 30 %), zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786, **lub** b) jeżeli celem działania jest osiągnięcie średnio co najmniej 30 % redukcji bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z emisjami *ex ante*.

⁵ Jeżeli celem działania jest osiągnięcie przeciętnie przynajmniej renowacji na średnim poziomie (oszczędności energii pierwotnej powyżej 30 %), zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786.

Lp.	Główny obszar polityki	Obszary interwencji	Współczynnik dotyczący zmiany klimatu	Współczynnik dotyczący celów środowiskowych
	czystą energię			
13	Przejsie na czystą energię	Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające	40 %	40 %
14	Przejsie na czystą energię	Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej ⁷	100 %	40 %
15	Przejsie na czystą energię	Energia ze źródeł odnawialnych: wiatrowa	100 %	40 %
16	Przejsie na czystą energię	Energia ze źródeł odnawialnych: słoneczna	100 %	40 %
17	Przejsie na czystą energię	Energia ze źródeł odnawialnych: biomasa ⁸	40 %	40 %
18	Przejsie na czystą energię	Energia ze źródeł odnawialnych: biomasa o wysokim poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych ⁹	100 %	40 %
19	Przejsie na czystą energię	Energia ze źródeł odnawialnych: morska	100 %	40 %
20	Przejsie na czystą energię	Inne rodzaje energii ze źródeł odnawialnych (w tym energia geotermalna) oraz technologie niskoemisyjne ¹⁰	100 %	40 %

⁶ Jeżeli cel działań dotyczy budowy nowych budynków o zapotrzebowaniu na energię pierwotną, które jest co najmniej o 20 % niższe od wymogu dotyczącego budynków o niemal zerowym zużyciu energii (dyrektywy krajowe).

⁷ Jeżeli celem działania jest a) osiągnięcie przeciętnie przynajmniej renowacji na średnim poziomie, zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786, lub b) osiągnięcie średnio co najmniej 30 % redukcji bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z emisjami *ex ante*.

⁸ Jeżeli cel działania odnosi się do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z biomasy, zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001.

⁹ Jeżeli cel działania odnosi się do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z biomasy, zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, oraz jeżeli celem działania jest osiągnięcie co najmniej 80 % ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w obiekcie dzięki wykorzystaniu biomasy w stosunku do metodyki redukcji emisji gazów cieplarnianych i odnośnego odpowiednika kopalnego określonego w załączniku VI do dyrektywy (UE) 2018/2001. Jeżeli cel działania odnosi się do produkcji biopaliw z biomasy (z wyłączeniem upraw roślin spożywczych i pastewnych), zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, oraz jeżeli celem działania jest osiągnięcie co najmniej 65 % ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w obiekcie dzięki wykorzystaniu do tego celu biomasy w stosunku do metodyki ograniczania emisji gazów cieplarnianych i odnośnego odpowiednika kopalnego określonego w załączniku V do dyrektywy (UE).

¹⁰ Ta pozycja obejmuje produkcję wodoru odnawialnego i innych form wodoru niskoemisyjnego; wychwytywanie gazu wysypiskowego; wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla.

Lp.	Główny obszar polityki	Obszary interwencji	Współczynnik dotyczący zmiany klimatu	Współczynnik dotyczący celów środowiskowych
21	Przejsie na czystą energie	Inteligentne systemy energetyczne (w tym inteligentne sieci i systemy ICT) oraz magazynowanie energii ¹¹	100 %	40 %
22	Przejsie na czystą energie	Infrastruktura w zakresie zielonej energii ¹²	100 %	40 %
23	Przejsie na czystą energie	Wysokosprawna kogeneracja, system ciepłowniczy i chłodniczy	40 %	40 %
24	Przejsie na czystą energie	Wysokosprawna kogeneracja, efektywny system ciepłowniczy i chłodniczy z niskimi emisjami w cyklu życia ¹³	100 %	40 %
25	Przejsie na czystą energie	Przyczynianie się do umiejętności i miejsc pracy na rzecz zielonej gospodarki ¹⁴	100 %	40 %
26	Środowisko i zasoby	Wsparcie ekologicznych procesów produkcji oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP	40 %	40 %
27	Środowisko i zasoby	Wsparcie ekologicznych procesów produkcji oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w dużych przedsiębiorstwach	40 %	40 %
28	Środowisko i zasoby	Promowanie wykorzystania materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców	0 %	100 %
29	Środowisko i zasoby	Wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców zgodnie z kryteriami efektywności ¹⁵	100 %	100 %
30	Środowisko	Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów poboru, uzdatniania,	0 %	100 %

¹¹ Ta pozycja obejmuje magazynowanie energii elektrycznej, magazynowanie energii cieplnej i magazynowanie wodoru.

¹² Ta pozycja obejmuje przesył i dystrybucję energii elektrycznej, transport i przesył CO₂ oraz dystrybucję gazów odnawialnych i niskoemisyjnych: nowe i przekształcone sieci wodoro-we i sieci gazów niskoemisyjnych.

¹³ W przypadku wysokosprawnej kogeneracji – jeżeli celem działania jest osiągnięcie emisji w całym cyklu życia poniżej 100 gCO₂e/kWh lub ciepła/chłodu wytworzonego z ciepła odpadowego. W przypadku systemu ciepłowniczego/chłodniczego – jeżeli powiązana infrastruktura jest zgodna z unijną dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej lub jeżeli istniejąca infrastruktura została zmodernizowana, tak by odpowiadała definicji efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego, lub projekt jest zaawansowanym systemem pilotażowym (systemy kontroli i zarządzania energią, internet rzeczy) lub prowadzi do obniżenia reżimu temperatury w systemie ciepłowniczym i chłodniczym.

¹⁴ Ta pozycja dotyczy zarówno projektów mających na celu ułatwienie tworzenie miejsc pracy lub możliwości przekwalifikowania się w obszarach polityki uznanych za ekologiczne na podstawie niniejszych wytycznych, jak i zapewniania szkoleń mających na celu rozwiązanie problemu braku odpowiednich umiejętności na rynku utrudniającego inwestycje w dziedzinie klimatu i środowiska. Obejmowałyby to w szczególności umiejętności i miejsca pracy związane z energią odnawialną, efektywnością energetyczną, gospodarką o obiegu zamkniętym, zapobieganiem zanieczyszczeniom, transportem lądowym i morskim o zerowych emisjach z rury wydechowej.

¹⁵ Jeżeli celem działania jest przekształcenie w surowce wtórne co najmniej 50 % masy przetworzonych oddzielnie zebranych odpadów innych niż niebezpieczne.

Lp.	Główny obszar polityki	Obszary interwencji	Współczynnik dotyczący zmiany klimatu	Współczynnik dotyczący celów środowiskowych
	i zasoby	magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę pitną)		
31	Środowisko i zasoby	Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów poboru, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę pitną) zgodne z kryteriami efektywności ¹⁶	40 %	100 %
32	Środowisko i zasoby	Gospodarka wodna i ochrona zasobów wodnych (w tym gospodarowanie wodami w dorzeczu, konkretne działania w celu przystosowania się do zmiany klimatu, ponowne użycie, ograniczanie wycieków)	40 %	100 %
33	Środowisko i zasoby	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	0 %	100 %
34	Środowisko i zasoby	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków zgodne z kryteriami efektywności energetycznej ¹⁷	40 %	100 %
35	Środowisko i zasoby	Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu	40 %	100 %
36	Środowisko i zasoby	Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: gospodarowanie odpadami resztkowymi	0 %	100 %
37	Środowisko i zasoby	Gospodarowanie odpadami przemysłowymi i handlowymi: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu	40 %	100 %
38	Środowisko i zasoby	Gospodarowanie odpadami przemysłowymi i handlowymi: odpady resztkowe i niebezpieczne	0 %	100 %
39	Środowisko i zasoby	Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów	0 %	100 %

¹⁶ Jeżeli celem działania jest osiągnięcie średniego zużycia energii przez wybudowany system na poziomie $\leq 0,5$ kWh lub wskaźnika strat wody z infrastruktury (ILI) wynoszącego $\leq 1,5$, a w przypadku działań renowacyjnych – zmniejszenie średniego zużycia energii o ponad 20 % lub zmniejszenie strat wody o ponad 20 %.

¹⁷ Jeżeli celem działania jest zapewnienie zerowego zużycia energii netto w całym zbudowanym systemie odprowadzania ścieków lub – w przypadku remontu całego systemu odprowadzania ścieków – zmniejszenie średniego zużycia energii o co najmniej 10 % (wyłącznie poprzez działania w zakresie efektywności energetycznej, a nie poprzez istotne zmiany lub zmiany obciążenia systemu).

Lp.	Główny obszar polityki	Obszary interwencji	Współczynnik dotyczący zmiany klimatu	Współczynnik dotyczący celów środowiskowych
40	Środowisko i zasoby	Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów zgodnie z kryteriami efektywności ¹⁸	40 %	100 %
41	Środowisko i zasoby	Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie emisji hałasu	40 %	100 %
42	Środowisko i zasoby	Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: powodzie (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe)	100 %	100 %
43	Środowisko i zasoby	Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: pożary (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe)	100 %	100 %
44	Środowisko i zasoby	Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: inne zagrożenia, np. burze i susze (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe)	100 %	100 %
45	Środowisko i zasoby	Zapobieganie zagrożeniom naturalnym niezwiązanym z klimatem (np. trzęsienia ziemi) oraz wywołanym działalnością człowieka (np. awarie przemysłowe) i zarządzanie ryzykiem w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy zarządzania klęskami i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe	0 %	100 %
46	Środowisko i zasoby	Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola nieobjęte wskaźnikiem 41 ¹⁹	0 %	100 %
47	Środowisko i zasoby	Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby, zielona i błękitna infrastruktura	40 %	100 %
48	Środowisko	Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami	0 %	100 %

¹⁸ Jeżeli celem działania jest przekształcenie obszarów przemysłowych i skażonych gruntów w naturalne pochłaniacze dwutlenku węgla.

¹⁹ Powiązane inwestycje w projekty, istniejące przemysłowe zakłady produkcyjne i wytwórcze oraz rolnictwo lub wytwarzanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom. Inwestycje w technologię lub technologie „końca rury”, które zmniejszają emisje zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby. Projekt powinien doprowadzić do znacznej redukcji emisji zanieczyszczeń; w przypadku inwestycji w sektorach objętych zakresem dyrektywy 2010/75/UE emisje powinny wykraczać poza minimalne wymogi określone w odpowiednich konkluzjach dotyczących BAT.

Lp.	Główny obszar polityki	Obszary interwencji	Współczynnik dotyczący zmiany klimatu	Współczynnik dotyczący celów środowiskowych
	i zasoby	Natura 2000		
49	Środowisko i zasoby	Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000	40 %	100 %
50	Środowisko i zasoby	Regiony najbardziej oddalone: wsparcie na rzecz rekompensaty dodatkowych kosztów związanych z warunkami klimatycznymi i trudnym ukształtowaniem terenu	40 %	40 %
51	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Pojazdy i statki ekologiczne ²⁰	100 %	40 %
52	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Infrastruktura paliw alternatywnych ²¹	100 %	40 %
53	Rozwiązania w zakresie	Nowo wybudowane lub rozbudowane linie kolejowe – sieć bazowa TEN-T	100 %	40 %

²⁰ Dotyczy wszelkich pojazdów przeznaczonych do przewozu pasażerów lub towarów i nieobjętych innymi wskaźnikami. Samochody osobowe, lekkie pojazdy użytkowe lub pojazdy ekologicznego transportu publicznego: pojazdy o zerowych emisjach bezpośrednich (w tym napędzane wodorem, zasilane ogniwami paliwowymi, elektryczne). Pojazdy wytwarzające emisje bezpośrednie o natężeniu wynoszącym maksymalnie 50 g CO₂/km (WLTP) do 2025 r. W przypadku pojazdów kategorii L: wyłącznie pojazdy o zerowych emisjach z rury wydechowej (w tym napędzane wodorem, zasilane ogniwami paliwowymi, elektryczne). Pojazdy przeznaczone do transportu towarowego: Pojazdy ciężkie o zerowych emisjach bezpośrednich, które emitują mniej niż 1 g CO₂/kWh (lub 1 g CO₂/km w przypadku niektórych pojazdów kategorii N2). Niskoemisyjne pojazdy ciężkie o indywidualnych poziomach emisji bezpośrednich CO₂ poniżej 50 % emisji odniesienia CO₂ wszystkich pojazdów w tej samej podgrupie. Statki żeglugi śródlądowej, jeżeli emisje bezpośrednie wynoszą mniej niż 50 gCO₂e emisji na pasażerokilometr (gCO₂e/pkm) (lub 92,6 g na pasażeromilę (gCO₂e/PNM)).

Statki do transportu morskiego i przybrzeżnego: a) generują zerowe emisje bezpośrednie CO₂ (z rury wydechowej); lub b) statki hybrydowe wykorzystują do normalnej eksploatacji co najmniej 50 % masy paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO₂ (z rury wydechowej) lub napęd typu *plug-in*; c) oraz tylko w przypadku, gdy można udowodnić, że statki są wykorzystywane wyłącznie do świadczenia usług przybrzeżnych zaprojektowanych tak, aby umożliwić przesunięcie międzygłęziowe przewozów realizowanych obecnie drogą lądową na drogę morską, statki generują emisje bezpośrednie CO₂ (z rury wydechowej), obliczone z zastosowaniem wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO), o 50 % niższe niż średnia wartość emisji odniesienia CO₂ określona dla pojazdów ciężkich (podgrupa 5-LH); lub c) statki osiągnęły wartość wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej o 10 % poniżej wymogów dotyczących tego wskaźnika, mających zastosowanie w dniu 1 stycznia 2022 r. Modernizacja statków: jeżeli modernizacja zmniejsza zużycie paliwa przez statek o co najmniej 10 %. Obejmuje dostawców usług, zakup oraz produkcję niskoemisyjnych pojazdów i statków (z poszanowaniem powyższych kryteriów) i ich kluczowych części. Nie można uwzględniać działalności transportowej przeznaczonej do transportu paliw kopalnych lub paliw kopalnych mieszanych z paliwami alternatywnymi. Termin „przeznaczone” definiuje się w tym miejscu i poniżej jako zbudowane i nabyte z wyraźnym zamiarem wykorzystania wyłącznie do transportu lub przechowywania paliw kopalnych w czasie trwania projektu.

²¹ Infrastruktura do ładowania i tankowania przeznaczona dla pojazdów i statków bezemisyjnych: punkty tankowania wodoru i punkty ładowania dla pojazdów elektrycznych o napędzie akumulatorowym oraz zasilanie statków energią elektryczną z lądu.

Lp.	Główny obszar polityki	Obszary interwencji	Współczynnik dotyczący zmiany klimatu	Współczynnik dotyczący celów środowiskowych
	transportu i mobilności			
54	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Nowo wybudowane lub rozbudowane linie kolejowe – sieć kompleksowa TEN-T	100 %	40 %
55	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Inne przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe	40 %	40 %
56	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Inne nowo wybudowane lub rozbudowane linie kolejowe	40 %	40 %
57	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Inne nowo wybudowane lub rozbudowane linie kolejowe – elektryczne/bezemisyjne ²²	100 %	40 %
58	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe – sieć bazowa TEN-T	100 %	40 %
59	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe – sieć kompleksowa TEN-T	100 %	40 %
60	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Tabor kolejowy	0 %	40 %

²² Jeżeli cel działania odnosi się do zelektryfikowanych urządzeń przytorowych i powiązanych podsystemów lub jeżeli istnieje plan elektryfikacji lub będzie on gotowy do użytku przez pociągi bezemisyjne w ciągu 10 lat.

Lp.	Główny obszar polityki	Obszary interwencji	Współczynnik dotyczący zmiany klimatu	Współczynnik dotyczący celów środowiskowych
61	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Bezemisyjny/zasilany energią elektryczną ²³ tabor kolejowy	100 %	40 %
62	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Inne przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe – elektryczne/bezemisyjne ²²	100 %	40 %
63	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Infrastruktura na potrzeby czystego transportu miejskiego ²⁴	100 %	40 %
64	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Tabor na potrzeby czystego transportu miejskiego ²⁵	100 %	40 %
65	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Cyfryzacja transportu: transport kolejowy	40 %	0 %
66	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Europejski system zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS)	40 %	40 %
67	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Infrastruktura przeznaczona dla rowerów	100 %	100 %
68	Rozwiązania	Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu ograniczenie emisji gazów	40 %	0 %

²³ Dotyczy również pociągów elektryczno-spalinowych.

²⁴ „Infrastruktura na potrzeby czystego transportu miejskiego” odnosi się do infrastruktury umożliwiającej eksploatację taboru bezemisyjnego.

²⁵ „Tabor na potrzeby czystego transportu miejskiego” odnosi się do taboru bezemisyjnego.

Lp.	Główny obszar polityki	Obszary interwencji	Współczynnik dotyczący zmiany klimatu	Współczynnik dotyczący celów środowiskowych
	w zakresie transportu i mobilności	cieplarnianych: transport miejski		
69	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych: transport drogowy	40 %	0 %
70	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Transport multimodalny (TEN-T) ²⁶	40 %	40 %
71	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Transport multimodalny (nie w zastosowaniu miejskim) ²⁶	40 %	40 %
72	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Porty morskie (TEN-T) z wyłączeniem obiektów przeznaczonych do transportu paliw kopalnych	40 %	0 %
73	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Inne porty morskie z wyłączeniem obiektów przeznaczonych do transportu paliw kopalnych	40 %	0 %
74	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Śródlądowe drogi wodne i porty (TEN-T) z wyłączeniem obiektów przeznaczonych do transportu paliw kopalnych	40 %	0 %
75	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Śródlądowe drogi wodne i porty (regionalne i lokalne) z wyłączeniem obiektów przeznaczonych do transportu paliw kopalnych	40 %	0 %

²⁶ Takie jak infrastruktura i instalacje przeznaczone do przeładunku towarów/transferu pasażerów pomiędzy poszczególnymi rodzajami transportu.

Lp.	Główny obszar polityki	Obszary interwencji	Współczynnik dotyczący zmiany klimatu	Współczynnik dotyczący celów środowiskowych
76	Rozwiązania w zakresie transportu i mobilności	Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych: inne rodzaje transportu	40 %	0 %

Operacje z zakresu finansowania i inwestycji, które spełniają kryteria dotyczące istotnego wkładu, określone w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju – może mieć zastosowanie współczynnik wynoszący 100 % w odniesieniu do celów klimatycznych albo środowiskowych zgodnie z poniższym wykazem.

Lp.	Główny obszar polityki	Cele środowiskowe określone w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju	Współczynnik dotyczący zmiany klimatu	Współczynnik dotyczący celów środowiskowych
77	Dostosowanie do unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju	Operacje lub ich elementy spełniają kryteria dotyczące istotnego wkładu, określone w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju, w odniesieniu do łagodzenia zmiany klimatu ²⁷	100 %	40 %
78	Dostosowanie do unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju	Operacje lub ich elementy spełniają kryteria dotyczące istotnego wkładu, określone w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju, w odniesieniu do przystosowania się do zmiany klimatu ²⁷	100 %	40 %
79	Dostosowanie do unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju	Operacje lub ich elementy spełniają kryteria dotyczące istotnego wkładu, określone w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju, w odniesieniu do zrównoważonego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych i morskich ²⁷	40 %	100 %
80	Dostosowanie do unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju	Operacje lub ich elementy spełniają kryteria dotyczące istotnego wkładu, określone w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju, w odniesieniu do gospodarki o obiegu zamkniętym ²⁷	40 %	100 %

²⁷ Istotny wkład obejmuje również działalność wspomagającą w rozumieniu art. 16 rozporządzenia w sprawie unijnej systematyki. Ma zastosowanie od dnia zatwierdzenia odpowiedniego aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju. Te wskaźniki dotyczące unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju mogą być stosowane, w przypadku gdy powyższe wskaźniki nie obejmują konkretnej działalności lub gdy osiągnięte wyniki (współczynniki) byłyby wyższe na podstawie kryteriów określonych w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju w porównaniu z powyższymi wskaźnikami.

81	Dostosowanie do unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju	Operacje lub ich elementy spełniają kryteria dotyczące istotnego wkładu, określone w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju, w odniesieniu do zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontroli ²⁷	40 %	100 %
82	Dostosowanie do unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju	Operacje lub ich elementy spełniają kryteria dotyczące istotnego wkładu, określone w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju, w odniesieniu do ochrony i odbudowy bioróżnorodności i ekosystemów ²⁷	40 %	100 %

Załącznik 2 Zgłaszanie oczekiwanego wkładu w realizację celów klimatycznych i środowiskowych w odniesieniu do operacji bezpośrednich

Projekt wzoru do zgłaszania wskaźników do celów InvestEU we wniosku o udzielenie gwarancji w odniesieniu do wsparcia w ramach InvestEU. Dokładny format zostanie określony w umowach w sprawie gwarancji i w formularzu wniosku o udzielenie gwarancji.

	Opis projektu/elementu projektu	Koszt projektu lub elementu projektu w mln EUR	Finansowanie objęte wsparciem w ramach InvestEU (w mln EUR) ²⁸			Mające zastosowanie wskaźniki do celów InvestEU
			Klimat	Środowisko	Klimat i środowisko ²⁹	
1.	[Krótki opis operacji lub jej głównego elementu]	[XY]	[XZ]	[XZ]	[XZ]	Należy podać numer wskaźnika do celów InvestEU od 1 do 86 na podstawie wykazu w załączniku 1.
2.	[W stosownych przypadkach krótki opis dodatkowego elementu]	[XY]	[XZ]	[XZ]	[XZ]	Należy podać numer wskaźnika do celów InvestEU od 1 do 86 na podstawie wykazu w załączniku 1. Jeżeli żaden wskaźnik nie ma zastosowania, należy zaznaczyć „brak mających zastosowanie wskaźników do celów InvestEU” i współczynnik wynoszący 0 %.
3.	[W stosownych przypadkach krótki opis dodatkowego elementu]	[XY]	[XZ]	[XZ]	[XZ]	Należy podać numer wskaźnika do celów InvestEU od 1 do 86 na podstawie wykazu w załączniku 1. Jeżeli żaden wskaźnik nie ma zastosowania, należy zaznaczyć „brak mających zastosowanie wskaźników do celów InvestEU” i współczynnik wynoszący 0 %.
	Ogółem dla całego projektu:	Σ [XY]	Σ [XZ]	Σ [XZ]	Σ [XZ]	
	Odsetek całkowitego kosztu projektu ³⁰		[XZ] %	[XZ] %	[XZ] %	

Zob. tabela w formacie Excel:

²⁸ Wartość w EUR danego projektu lub jego elementu pomnożona przez współczynnik związany z wybranym wskaźnikiem.

²⁹ Jest to wartość dotycząca klimatu albo wartość dotycząca środowiska, w zależności od tego, która z nich jest wyższa.

³⁰ Wartość każdej kategorii ogółem podzielona przez całkowity koszt projektu.

1. Wzór oceny spełnienia kryteriów określonych w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju

Jest to wersja robocza, dokładny format zostanie określony w umowach w sprawie gwarancji i w formularzu wniosku o udzielenie gwarancji.

Czy operacja lub jej elementy znacząco wnoszą istotny wkład w spełnienie kryteriów określonych w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do następujących celów:

- Łagodzenie zmiany klimatu _____%
- Przystosowanie się do zmiany klimatu _____%
- Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich _____%
- Gospodarka o obiegu zamkniętym _____%
- Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola _____%
- Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów _____%

2. Uzasadnienie

Partner wykonawczy powinien przedstawić jakościowe uzasadnienie wkładu operacji w realizację celów klimatycznych i środowiskowych oraz wybranych wskaźników klimatycznych i środowiskowych. W stosownych przypadkach uzasadnienie to można przedstawić w kontekście kontroli zrównoważonego charakteru pod względem klimatycznym i, w razie potrzeby, środowiskowym.

Załącznik 3 Wzór sprawozdawczy dotyczący operacji realizowanych przez pośredników w ramach wszystkich segmentów InvestEU oraz zadłużenia bezpośredniego w ramach segmentu MŚP

Orientacyjny wzór do wykorzystania w formularzu wniosku o udzielenie gwarancji w odniesieniu do wsparcia w ramach InvestEU. Dokładny format zostanie określony w umowach w sprawie gwarancji i w formularzu wniosku o udzielenie gwarancji.

Sprawozdawczość ex ante:

Czy pośrednik finansowy zobowiązał się umownie do realizacji poszczególnych celów w zakresie <i>działań w dziedzinie klimatu</i> (przystosowanie się do zmiany klimatu i łagodzenie zmiany klimatu)?	Tak/Nie	W MLN EUR
Czy pośrednik finansowy zobowiązał się umownie do realizacji poszczególnych celów w zakresie <i>działań na rzecz środowiska</i> (przystosowanie się i łagodzenie)?	Tak/Nie	W MLN EUR
Jeżeli tak, proszę określić oczekiwane inwestycje w <i>działania w dziedzinie klimatu</i> jako udział w całkowitym finansowaniu/kapitale	XY%	XY
Jeżeli tak, proszę określić oczekiwane <i>inwestycje środowiskowe</i> jako udział w całkowitym finansowaniu/kapitale	XY%	XY

Uwaga: W przypadku braku zobowiązania umownego mający zastosowanie współczynnik klimatyczny powinien wynosić 0 %.

Sprawozdawczość ex post:

	%	W MLN EUR
Proszę określić udział finansowania/kapitału wspieranego w ramach InvestEU przeznaczonego na <i>działania w dziedzinie klimatu</i> (na podstawie oceny każdej podoperacji realizowanej przez pośrednika finansowego) ³¹	XY%	XY
Proszę określić udział finansowania/kapitału objętego wsparciem w ramach InvestEU, przeznaczonego na <i>cele środowiskowe</i> (na podstawie oceny każdej podoperacji realizowanej przez pośrednika finansowego) ³¹	XY%	XY
Podział według celów w załączniku 4 (jeżeli dane są dostępne):		
Łagodzenie zmiany klimatu	XY%	XY
Przystosowanie się do zmiany klimatu	XY%	XY
Zasoby wodne	XY%	XY
Gospodarka o obiegu zamkniętym	XY%	XY
Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	XY%	XY
Różnorodność biologiczna i ekosystemy	XY%	XY

Sprawozdawczość ta powinna być oparta na metodyce opisanej w wytycznych.

³¹ Jeżeli takie dane są dostępne. W przeciwnym razie partner wykonawczy zgłasza szacunki *ex ante*, do czasu aż będą dostępne bardziej szczegółowe dane.

Załącznik 4 Orientacyjne przykłady dotyczące monitorowania finansowania pośredniego

Wykaz ten ma na celu dostarczenie szczegółowych przykładów działań, które mogą zostać objęte wsparciem w ramach operacji realizowanych przez pośredników. Dla każdego obszaru interwencji wskazano możliwe powiązanie z odpowiednimi wskaźnikami z załącznika 1 wraz z odpowiednim współczynnikiem dla celów klimatycznych i środowiskowych. W pkt 1 (łagodzenie zmiany klimatu) wykazu zastosowano w stosownych przypadkach przykłady działań objętych zakresem aktu delegowanego do rozporządzenia w sprawie unijnej systematyki w odniesieniu do łagodzenia zmiany klimatu. W przypadku gdy wyjaśnienia opierają się na kryteriach określonych w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do łagodzenia zmiany klimatu, opisy i progi zostaną dostosowane do odpowiednich aktów delegowanych w sprawie tej systematyki po ich przyjęciu. Kody NACE wymieniono w celach orientacyjnych.

1. Łagodzenie zmiany klimatu

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
Renowacja istniejących budynków³					
1.1	Nowe projekty lub działania w zakresie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych w istniejących obiektach przemysłowych lub handlowych	Jeżeli celem działania jest osiągnięcie średnio co najmniej 30 % oszczędności energii pierwotnej lub 30 % redukcji bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z emisjami <i>ex ante</i> , może to być jedno z następujących działań (lista niewyczerpująca): <ul style="list-style-type: none"> • działania zidentyfikowane w wyniku audytu energetycznego (zgodnie z europejską normą EN 16247 Energia lub ekwiwalent) – w tym audytów 	9	Sekcja 7.2	100/40

¹ Odniesienie do wskaźników do celów InvestEU wymienionych w załączniku 1, jak również do kryteriów określonych w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju do celów orientacyjnych.

² Odnosi się to do współczynników wyrażonych w procentach. CA = cele działań w dziedzinie klimatu / EA = cele środowiskowe. Jest to wskazówka oparta na odniesieniu do załącznika 1.

³ Działalność może być powiązana z kilkoma kodami NACE, w szczególności F41.1 i F41.2, w tym również z działalnością sklasyfikowaną pod kodem F43, zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		<p>wewnętrznych lub audytów zewnętrznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania wynikające z planu na rzecz efektywności energetycznej lub certyfikowanych systemów zarządzania energią (ISO 14001, EMAS lub równoważne); • działania, w przypadku których dostawcy lub instalatorzy sprzętu mogą wykazać znaczne zmniejszenie zużycia energii lub emisji gazów cieplarnianych netto; • Inwestycje mające na celu stopniową eliminację emisji gazów cieplarnianych (IPCC 2007, CO₂, CH₄, N₂O, SF₆, PFCx, HFCx, CFCx i HCFCx), w tym na rzecz odejścia od stosowania paliw kopalnych. 			
1.2		Jeżeli powyższe kryteria nie zostaną spełnione.	7 i 8		40/40

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
1.3	Renowacja istniejących budynków prywatnych, komercyjnych lub publicznych w celu zwiększenia ich efektywności energetycznej	<p>Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej, jeżeli celem działania jest osiągnięcie przeciętnie przynajmniej renowacji na średnim poziomie (30 % oszczędności energii pierwotnej), zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji w sprawie renowacji budynków (UE) 2019/786.</p> <p>Dotyczy to również następujących usług profesjonalnych związanych z działaniami w zakresie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konsultacje techniczne (konsultanci energetyczni, symulacja energetyczna, zarządzanie projektem, sporządzanie umów o poprawę efektywności energetycznej, szkolenia specjalistyczne itp.); • akredytowane audyty energetyczne i oceny charakterystyki energetycznej budynków; • usługi zarządzania energią; • umowy o poprawę efektywności energetycznej; • przedsiębiorstwa usług energetycznych. 	11, 14	Sekcja 7.2	100/40
1.4		Jeżeli powyższe kryteria nie zostaną spełnione.	10, 13		40/40
Budowa nowych budynków⁴					

⁴Działalność może być powiązana z kilkoma kodami NACE, w szczególności F41.1 i F41.2, w tym również z działalnością sklasyfikowaną pod kodem F43.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
1.5	Budowa nowych energooszczędnych budynków prywatnych, komercyjnych lub publicznych	<p>Zapotrzebowanie na energię pierwotną określające charakterystykę energetyczną budynku wynikającą z budowy jest o co najmniej 20 % niższe niż próg ustalony dla budynku o niemal zerowym zużyciu energii. Może to również dotyczyć następujących usług profesjonalnych związanych z działaniami w zakresie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do nowych budynków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konsultacje techniczne (konsultanci energetyczni, symulacja energetyczna, zarządzanie projektem, sporządzanie umów o poprawę efektywności energetycznej (EPC), szkolenia specjalistyczne itp.); • akredytowane audyty energetyczne i oceny charakterystyki energetycznej budynków; • usługi zarządzania energią; • umowy o poprawę efektywności energetycznej; • przedsiębiorstwa usług energetycznych. 	12	Sekcja 7.1	40/40
Wytwarzanie urządzeń zwiększających efektywność energetyczną budynków i technologii niskoemisyjnych⁵					
1.6	Indywidualne działania renowacyjne w celu zwiększenia efektywności energetycznej	<p>Sprzęt i działania renowacyjne służące zwiększeniu efektywności energetycznej.</p> <p>Produkcja, jak również zakup lub montaż oraz powiązana</p>	11, 14	Sekcja 3.5	100/40

⁵Działalność może być powiązana z kilkoma kodami NACE, w szczególności C16.23, C17.11, C22.23, C23.11, C23.20, C23.31, C23.32, C23.43, C25.11, C25.12, C25.21, C25.29, C25.93, C27.2, C27.31, C27.32, C27.33, C27.40, C27.51, C28.11, C28.12, C28.13, C28.14, C.25, C.27, C.28 oraz C10–C33, zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		<p>działalność zawodowa, naukowa i techniczna. Uwzględnić można następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izolację jak ściany zewnętrzne, dachy, dachy zielone, poddasza, piwnice, podłogi na parterze o niskim przewodnictwie cieplnym właściwym, okładziny ścian zewnętrznych oraz systemy dachowe o współczynniku U nieprzekraczającym 0,3 W/m²K; okna energooszczędne (współczynnik U wyższy niż 0,7 W/m²K); • drzwi zewnętrzne z nową energooszczędną stolarką; • wodooszczędną armaturę wodną (np. krany, prysznice); • systemy ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji (HVAC) oraz systemy ciepłej wody użytkowej dwóch najwyższych istotnie liczących klas efektywności energetycznej lub klas wyższych określonych w akcie delegowanym na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1369; • produkcję urządzeń gospodarstwa domowego (np. pralek, zmywarek do naczyń) zaklasyfikowanych do dwóch najwyższych istotnie liczących klas efektywności energetycznej lub klas wyższych określonych w akcie delegowanym na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1369 (nie dotyczy zakupu ani montażu); • wysokowydajne źródła światła dwóch najwyższych istotnie liczących klas efektywności energetycznej lub klas wyższych określonych w akcie delegowanym na 			

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		<p>podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1369;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymianę nieefektywnych kotłów lub pieców na wysokoefektywne kotły kondensacyjne (nie dotyczy produkcji); • termostaty strefowe, systemy inteligentnych termostatów i urządzenia czujnikowe, np. kontrola ruchu i światła dziennego; • systemy zarządzania budynkami (BMS) i systemy zarządzania energią (EMS); • stacje ładowania pojazdów elektrycznych; inteligentne liczniki gazu i energii elektrycznej; • elementy elewacyjne i dachowe z funkcją ochrony przeciwsłonecznej lub kontroli słonecznej, w tym wspierające uprawę roślinności; • produkty do pomiaru ciepła i regulacji termostatycznych dla domów prywatnych podłączonych do systemów ciepłowniczych oraz mieszkań prywatnych podłączonych do systemów centralnego ogrzewania obsługujących cały budynek; • energooszczędne systemy automatyki i sterowania dla budynków handlowych zgodnie z normą EN 15232. <p>Można również uwzględnić instalację poszczególnych środków, takich jak izolacja, wymiana okien i drzwi, HVAC, wymiana nieefektywnych kotłów lub pieców, jeżeli jest ona zgodna z minimalnymi wymogami określonymi dla poszczególnych elementów i systemów</p>			

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		w mających zastosowanie przepisach krajowych transponujących dyrektywę w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (EPBD) i spełnia wymogi dotyczące ekoprojektu określone w dyrektywie 2009/125/WE.			
1.7	Produkcja i inwestycje w inne technologie niskoemisyjne nieuwzględnione gdzie indziej⁶	Technologie i produkty, które powodują znaczne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Ta pozycja obejmuje produkcję wodoru odnawialnego i innych form wodoru niskoemisyjnego; wychwytywanie gazu wysypiskowego; wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla.	20	Sekcje 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 i 3.6	100/40
Produkcja energii elektrycznej lub ciepłej⁷					
1.8	Wytwarzanie energii odnawialnej, energii elektrycznej lub ciepła/chodu	Działania te mogą obejmować: <ul style="list-style-type: none"> • energię wiatrową, energię fotowoltaiczną, energię słoneczną termiczną, skupianie światła słonecznego, energię oceaniczną, energię geotermalną, energię wodną; • biomasę: Jeżeli cel działania odnosi się do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z biomasy, zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, oraz jeżeli celem działania jest osiągnięcie co najmniej 80 % ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w obiekcie dzięki wykorzystaniu biomasy w stosunku do metodyki redukcji emisji 	15, 16, 18, 19, 20	Sekcje 4.1–4.8	100/40

⁶ Kody NACE C10–C33.

⁷ Kody NACE D35.11 i F42.22.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		<p>gazów cieplarnianych i odnośnego odpowiednika kopalnego określonego w załączniku VI do dyrektywy (UE) 2018/2001. Jeżeli cel działania odnosi się do produkcji biopaliw z biomasy (z wyłączeniem upraw roślin spożywczych i pastewnych), zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, oraz jeżeli celem działania jest osiągnięcie co najmniej 65 % ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w obiekcie dzięki wykorzystaniu do tego celu biomasy w stosunku do metodyki ograniczania emisji gazów cieplarnianych i odnośnego odpowiednika kopalnego określonego w załączniku V do dyrektywy (UE);</p> <ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie ciepła/chodu z wykorzystaniem ciepła odpadowego; • wytwarzanie produktów, kluczowych elementów i maszyn, które są niezbędne dla technologii energii odnawialnej. W przypadku technologii bioenergetycznych muszą one spełniać wymogi dotyczące sprawności zamiany określone w dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii (2018/2001/UE). 			
1.9	Wytwarzanie energii odnawialnej, energii elektrycznej lub ciepła/chodu z biomasy	Jeżeli powyższe kryteria dotyczące biomasy nie zostaną spełnione, ale działanie dotyczy wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z biomasy, zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001.	17		40/40

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
Wytwarzanie technologii energii odnawialnej⁸					
1.10	Technologie energii odnawialnej dla budynków prywatnych, publicznych, handlowych lub obiektów przemysłowych	<p>Wytwarzanie, zakup, montaż i konserwacja w celu eksploatacji następujących środków indywidualnych i pomocniczych urządzeń technicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systemów fotowoltaicznych, paneli słonecznych do podgrzewania wody i perforowanych kolektorów słonecznych; • produkcji, montażu, eksploatacji i modernizacji pomp ciepła przyczyniających się do osiągnięcia celów w zakresie energii odnawialnej (próg czynnika chłodniczego: współczynnik globalnego ocieplenia ≤ 675); • turbin wiatrowych; • jednostek magazynowania energii cieplnej lub elektrycznej; • wysokosprawnej jednostki mikrokogeneracyjnej; • wymiennika ciepła/układu odzysku ciepła. 	15, 16, 18, 19, 20	Sekcje 3.1, 4.16 i 7.6	100/40
Magazynowanie energii					
1.11	Zakup, instalacja i eksploatacja rozwiązań w zakresie magazynowania	Magazynowanie energii elektrycznej, energii cieplnej i wodoru ⁹ oraz elektrownie szczytowo-pompowe	21	Sekcje 4.10, 4.11 i 4.12	100/40

⁸ Działalność może być powiązana z kilkoma kodami NACE, w szczególności F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 lub C28, zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

⁹ Budowa lub eksploatacja obiektów do magazynowania wodoru, w których w odniesieniu do magazynowanego wodoru obowiązuje wymóg ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w wysokości 80 % w przypadku wodoru i 70 % w przypadku syntetycznych paliw wodoropochodnych w porównaniu z odpowiednikiem kopalnym wynoszącym 94g CO₂e/MJ [co daje 2,256 tCO₂eq/tH₂]. Zob. sekcja 3.9.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
	energii				
Przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej					
1.12	Przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej, inteligentne systemy i sieci energetyczne¹⁰	<p>Inwestycja dotyczy na przykład:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpośredniego podłączenia lub rozbudowy istniejącego bezpośredniego połączenia do wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych i niskoemisyjnego wytwarzania energii elektrycznej; stacji ładowania pojazdów elektrycznych i wspomagającej infrastruktury elektrycznej na potrzeby elektryfikacji transportu, z zastrzeżeniem kwalifikowalności w sekcji dotyczącej transportu; • urządzeń do przekazywania użytkownikom informacji umożliwiających zdalną modyfikację zużycia; • urządzeń umożliwiających wymianę energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych między użytkownikami. 	21 i 22	Sekcja 4.9	100/40
1.13	Wysokosprawna kogeneracja, efektywny system ciepłowniczy i chłodniczy¹¹	<p>W przypadku wysokosprawnej kogeneracji – jeżeli celem działania jest osiągnięcie emisji w całym cyklu życia poniżej 100 gCO₂e/kWh lub ciepła/chłodu wytworzonego z ciepła odpadowego oraz z energii słonecznej.</p> <p>W przypadku systemu ciepłowniczego/chłodniczego – jeżeli powiązana infrastruktura jest zgodna z unijną</p>	24	Sekcje 4.15, 4.17, 4.18 i 4.19	100/40

¹⁰ Działalność może być powiązana z kilkoma kodami NACE, w szczególności D35.12 i D35.13.

¹¹ Kod NACE D35.30 i D35.11.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej lub jeżeli istniejąca infrastruktura została zmodernizowana, tak by odpowiadała definicji efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego, lub projekt jest zaawansowanym systemem pilotażowym (systemy kontroli i zarządzania energią, internet rzeczy) lub prowadzi do obniżenia reżimu temperatury w systemie ciepłowniczym i chłodniczym. Działania związane z modyfikacjami w kierunku niższych reżimów temperatury i zaawansowanych systemów pilotażowych (systemy kontroli energii i zarządzania energią, internet rzeczy).			
1.14		Jeżeli powyższe kryteria nie zostaną spełnione.	23		40/40
Zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, gospodarowanie odpadami i remediacja					
1.15	Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów poboru, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę pitną)	Jeżeli celem działania jest osiągnięcie średniego zużycia energii przez wybudowany system na poziomie $\leq 0,5$ kWh lub wskaźnika strat wody z infrastruktury (ILI) wynoszącego $\leq 1,5$, a w przypadku działań renowacyjnych – zmniejszenie średniego zużycia energii o ponad 20 % lub zmniejszenie strat wody o ponad 20 %.	31	Sekcje 5.1 i 5.2	40/100
1.16		Jeżeli powyższe kryteria nie zostaną spełnione.	30		0/100
1.17	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	Jeżeli celem działania jest zapewnienie zerowego zużycia energii netto w całym zbudowanym systemie odprowadzania ścieków lub – w przypadku remontu całego systemu odprowadzania ścieków – doprowadzenie do zmniejszenia średniego zużycia energii o co najmniej	34	Sekcje 5.3 i 5.4	40/100

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		<p>10 % (wyłącznie poprzez działania w zakresie efektywności energetycznej, a nie poprzez istotne zmiany lub zmiany w obciążeniu). Inwestycje takie jak budowa, rozbudowa, modernizacja, rewaloryzacja infrastruktury i obiektów do oczyszczania ścieków przemysłowych/miejskich, prowadzące do gwarantowanej poprawy jakości wody, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systemy/praktyki, które ograniczają zrzuty ścieków lub usuwają zanieczyszczenia (np. azot, fosfor), a tym samym poprawiają jakość wody w odbiornikach wodnych; • zaawansowane uzdatnianie wody w celu spełnienia wymogów środowiskowych nieobjętych jeszcze prawem Unii, takich jak wymogi dotyczące usuwania mikrozanieczyszczeń; • odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, w tym oczyszczanie biologiczne i naturalne, recykling składników odżywczych. 			
1.18		Jeżeli powyższe kryteria nie są spełnione.	33		0/100
Transport					
1.19	Ekologiczne samochody osobowe i lekkie pojazdy użytkowe¹²	<ul style="list-style-type: none"> • Pojazdy o zerowych emisjach bezpośrednich (w tym napędzane wodorem, zasilane ogniwami paliwowymi, elektryczne). • Pojazdy wytwarzające emisje bezpośrednie 	51, 77	Sekcja 6.5	100/40

¹² Kody NACE H49.32, H49.39 i N77.11.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		<p>o natężeniu wynoszącym maksymalnie 50 g CO₂/km (WLTP) do 2025 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W przypadku pojazdów kategorii L: wyłącznie pojazdy o zerowych emisjach z rury wydechowej (w tym napędzane wodorem, zasilane ogniwami paliwowymi, elektryczne). • Obejmuje produkcję niskoemisyjnych pojazdów (z poszanowaniem powyższych kryteriów) i ich kluczowych części. 			
1.20	Pojazdy ekologicznego transportu publicznego	<p>Zakup lub eksploatacja floty pojazdów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania w zakresie transportu lądowego o zerowej emisji bezpośredniej (np. lekki tranzyt kolejowy, metro, tramwaj, trolejbus, autobus i kolej, autobusy i autokary dalekobieżne); • dalekobieżne wagony osobowe wysokopodłogowe zgodne z najnowszym rozporządzeniem i etapem homologacji typu pojazdów silnikowych i silników w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń z pojazdów ciężkich/normy EURO (można uwzględniać jedynie do 2025 r.); • obejmuje świadczenie usług transportowych oraz produkcję pojazdów niskoemisyjnych (z poszanowaniem powyższych kryteriów) i ich kluczowych części. 	51, 77	Sekcje 6.3 i 6.5	100/40
1.21	Budowa i eksploatacja infrastruktury i sprzętów przeznaczonych do niskoemisyjnego transportu	<p>Tylko infrastruktura, która jest niezbędna do świadczenia usług transportowych. Ta pozycja obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • infrastrukturę i sprzęt przeznaczone do transportu o zerowych emisjach bezpośrednich (np. elektryczne 	22, 52, 53, 54, 57, 58, 59, 61, 62, 63	Sekcje 3.2, 6.13, 6.14, 6.15 i 6.16	100/40

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
	ładowego	<p>punkty ładowania, modernizacje połączeń do sieci elektrycznej, stacje tankowania wodoru lub autostrady elektroenergetyczne);</p> <ul style="list-style-type: none"> • zelektryfikowaną infrastrukturę kolejową (np. kolej, tramwaje); • niezelektryfikowaną infrastrukturę kolejową z istniejącym planem elektryfikacji lub wykorzystania pociągów o napędzie alternatywnym; • aktywa związane z multimodalnymi połączeniami z niskoemisyjnymi i bezemisyjnymi rodzajami transportu, takimi jak kolej, żegluga śródlądowa i statki żeglugi morskiej bliskiego zasięgu; • nie można uwzględniać infrastruktury, która jest przeznaczona do transportu paliw kopalnych lub paliw kopalnych mieszanych z paliwami alternatywnymi. 			
1.22		Infrastruktura rowerowa i sprzęt (w tym flota) do aktywnej mobilności (chodzenie pieszo, jazda na rowerze, e-rowery).	67	Sekcja 6.4	100/100
1.23		Inne przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe lub nowo wybudowane linie kolejowe niespełniające powyższych kryteriów.	55, 56		40/40
1.24	Transport drogowy towarów¹³	<ul style="list-style-type: none"> • Pojazdy ciężkie o zerowych emisjach bezpośrednich, które emitują mniej niż 1 g CO₂/kWh (lub 1 g CO₂/km w przypadku niektórych pojazdów kategorii 	51, 77	Sekcja 6.6	100/40

¹³ Kody NACE H49.4.1, H53.10, H53.20 i N77.12.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		<p>N2).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niskoemisyjne pojazdy ciężkie o indywidualnych poziomach emisji bezpośrednich CO₂ poniżej 50 % emisji odniesienia CO₂ wszystkich pojazdów w tej samej podgrupie. • Nie można uwzględniać działalności transportowej przeznaczonej do transportu paliw kopalnych¹⁴ lub paliw kopalnych mieszanych z paliwami alternatywnymi. • obejmuje świadczenie usług transportowych oraz produkcję pojazdów niskoemisyjnych (z poszanowaniem powyższych kryteriów) i ich kluczowych części. 			
1.25	Kolejowy transport towarowy¹⁵	<p>Działalność jest zgodna z jednym lub obydwoma z poniższych kryteriów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pociągi i wagony generują zerowe emisje bezpośrednie CO₂ z rury wydechowej; • pociągi i wagony generują zerowe emisje bezpośrednie CO₂ z rury wydechowej, gdy są eksploatowane na torach z niezbędną infrastrukturą, oraz są napędzane silnikiem konwencjonalnym, gdy taka infrastruktura nie jest dostępna (lokomotywy elektryczno-spalinowe); 	53, 54, 57, 58, 59, 61, 62, 77	Sekcja 6.2	100/40

¹⁴ Termin „przeznaczone” definiuje się jako zbudowane i nabyte z wyraźnym zamiarem wykorzystania przede wszystkim do transportu lub przechowywania paliw kopalnych w czasie trwania projektu.

¹⁵ Kody NACE H49.20 i N77.39.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		<ul style="list-style-type: none"> • pociągi i wagony nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych¹⁶. • Obejmuje świadczenie usług transportowych oraz produkcję pojazdów niskoemisyjnych (z poszanowaniem powyższych kryteriów) i ich kluczowych części. 			
1.26	<p align="center">Statki transportu pasażerskiego i towarowego wodami śródlądowymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Statki żeglugi śródlądowej o zerowych emisjach bezpośrednich CO₂. • Do dnia 31 grudnia 2025 r. statki hybrydowe lub dwunapędowe pozyskujące co najmniej 50 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO₂ (z rury wydechowej) lub z napędu typu <i>plug-in</i>. • Inne statki żeglugi śródlądowej, jeżeli emisje bezpośrednie na tkm, emisje CO₂e na tonokilometr (gCO₂e/tkm) lub na tonomilę (gCO₂e/tnm) są o 50 % niższe niż średnia wartość odniesienia określona dla pojazdów ciężkich (rozporządzenie w sprawie emisji CO₂ pochodzących z pojazdów ciężkich). • Statki nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych¹⁶. • Obejmuje świadczenie usług transportowych oraz produkcję statków niskoemisyjnych (z poszanowaniem powyższych kryteriów) i ich 	51, 77	Sekcje 6.7 i 6.8	100/40

¹⁶ Termin „przeznaczone” definiuje się jako zbudowane i nabyte z wyraźnym zamiarem wykorzystania przede wszystkim do transportu lub przechowywania paliw kopalnych w czasie trwania projektu.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		kluczowych części.			
1.27	Morski transport wodny dla statków towarowych lub pasażerskich	<p><u>Statki do transportu morskiego i przybrzeżnego towarów:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • generują zerowe emisje bezpośrednie CO₂ (z rury wydechowej); lub • do dnia 31 grudnia 2025 r. statki hybrydowe i dwunapędowe pozyskujące co najmniej 50 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO₂ (z rury wydechowej) lub z napędu typu <i>plug-in</i>; • do dnia 31 grudnia 2025 r. oraz tylko w przypadku, gdy można udowodnić, że statki są wykorzystywane wyłącznie do świadczenia usług przybrzeżnych zaprojektowanych tak, aby umożliwić przesunięcie międzygałęziowe przewozów realizowanych obecnie drogą lądową na drogę morską, statki generują emisje bezpośrednie CO₂ (z rury wydechowej), obliczone z zastosowaniem wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO), o 50 % niższe niż średnia wartość emisji odniesienia CO₂ określona dla pojazdów ciężkich (podgrupa 5-LH) zgodnie z art. 11 rozporządzenia 2019/124; lub do dnia 31 grudnia 2025 r., jeżeli statki osiągnęły wartość wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej o 10 % poniżej wymogów dotyczących tego wskaźnika, mających zastosowanie w dniu 1 stycznia 2022 r. <p><u>Statki do transportu morskiego i przybrzeżnego</u></p>	51, 77	Sekcje 6.10 i 6.11	100/40

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		<p><u>pasażerów:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • generują zerowe emisje bezpośrednie CO₂ (z rury wydechowej); lub • do dnia 31 grudnia 2025 r. statki hybrydowe i dwunapędowe pozyskujące co najmniej 50 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO₂ (z rury wydechowej) lub z napędu typu <i>plug-in</i>; lub • do dnia 31 grudnia 2025 r., jeżeli statki osiągnęły wartość wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej o 10 % poniżej wymogów dotyczących tego wskaźnika, mających zastosowanie w dniu 1 kwietnia 2022 r. • Modernizacja statków do transportu morskiego i przybrzeżnego towarów i pasażerów: do dnia 31 grudnia 2025 r., jeżeli modernizacja zmniejsza zużycie paliwa przez statek wyrażone w gramach paliwa na tonę nośności na milę morską o co najmniej 10 %, co wykazano na podstawie obliczeniowej dynamiki płynów, testów zbiornika paliwa lub podobnych obliczeń inżynierskich. • Statki nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych¹⁷. 			

¹⁷ Termin „przeznaczone” definiuje się jako zbudowane i nabyte z wyraźnym zamiarem wykorzystania przede wszystkim do transportu lub przechowywania paliw kopalnych w czasie trwania projektu.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		Obejmuje dostawców usług, zakup oraz produkcję niskoemisyjnych pojazdów i statków (z poszanowaniem powyższych kryteriów) i ich kluczowych części.			
1.28	Infrastruktura transportu wodnego	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktura jest przeznaczona do eksploatacji statków o zerowych emisjach bezpośrednich CO₂ (z rury wydechowej): ładowanie energią elektryczną, tankowanie paliwa opartego na wodorze. • Infrastruktura jest przeznaczona do dostarczania energii elektrycznej pobieranej z łądu do statków podczas postoju w porcie. • Infrastruktura jest przeznaczona do realizowania operacji własnych portu o zerowych emisjach bezpośrednich CO₂ (z rury wydechowej). • Infrastruktura i instalacje są przeznaczone do przeladunku towarów pomiędzy poszczególnymi rodzajami transportu: infrastruktura terminalu i nadbudówki do załadunku, rozładunku i przeladunku towarów. • Infrastruktura nie jest przeznaczona do transportu paliw kopalnych¹⁸. 	52, 77	Sekcja 6.16	100/40
1.29		Jeżeli powyższe kryteria nie zostaną spełnione.	72–76		40/0
Informacja i komunikacja					
1.30	Ekologiczne centra	Jeżeli cel operacji wymaga, aby centra danych	3	Sekcja 8.1	40/0

¹⁸ Termin „przeznaczone” definiuje się jako zbudowane i nabyte z wyraźnym zamiarem wykorzystania przede wszystkim do transportu lub przechowywania paliw kopalnych w czasie trwania projektu.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
	danych ¹⁹	przestrzegały europejskiego kodeksu postępowania w sprawie efektywności energetycznej centrów danych.			
1.31		<p>Przetwarzanie danych, hosting i powiązane działania, które spełniają następujące wymogi:</p> <p>1. W ramach działania wdrożono wszystkie istotne praktyki, które znalazły się w wykazie oczekiwanych praktyk w najnowszej wersji europejskiego kodeksu postępowania w sprawie efektywności energetycznej centrów danych lub w dokumencie CEN-CENELEC CLC TR50600-99-1 „Urządzenia i infrastruktura centrów danych – część 99-1: Zalecane praktyki w zakresie zarządzania energią”.</p> <p>Wdrożenie tych praktyk jest weryfikowane przez niezależny podmiot zewnętrzny i poddawane kontroli co najmniej raz na 3 lata.</p> <p>2. W przypadku gdy oczekiwanej praktyki nie uznaje się za istotną ze względu na ograniczenia fizyczne, logistyczne, związane z planowaniem lub inne, należy wyjaśnić, dlaczego oczekiwana praktyka nie ma zastosowania lub nie jest praktyczna. Alternatywne najlepsze praktyki z europejskiego kodeksu postępowania w sprawie efektywności energetycznej centrów danych lub innych równoważnych źródeł można uznać za bezpośrednie zamienniki, jeśli skutkują podobnymi oszczędnościami energii.</p>	77	Sekcja 8.1	100/40

¹⁹ Kod NACE J63.11

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		3. Współczynnik globalnego ocieplenia czynników chłodniczych stosowanych w systemie chłodzenia centrum danych nie przekracza 675.			
1.32	Ekologiczne rozwiązania²⁰ oparte na danych	Rozwiązania ICT są wykorzystywane głównie do dostarczania danych i analiz umożliwiających redukcję emisji gazów cieplarnianych lub rozwiązania ICT wykazują znaczne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia w porównaniu z najlepszą technologią alternatywną lub najlepszym rozwiązaniem alternatywnym, które są dostępne na rynku. Emisje gazów cieplarnianych i emisje netto w całym cyklu życia oblicza się na podstawie zalecenia Komisji 2013/179/UE lub alternatywnie z wykorzystaniem norm ETSI ES 203 199 ²¹ , ISO 14067:2018 lub ISO 14064-2:2018.	77	Sekcja 8.2	100/40
1.33	Badania naukowe, rozwój i innowacje²² ukierunkowane na łagodzenie zmiany klimatu	Działalność w zakresie badań naukowych, rozwoju i innowacji, która: <ul style="list-style-type: none"> • bezpośrednio wspiera „inne działania” określone w niniejszych wytycznych lub w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju jako oferujące 	4	Sekcja 9.1	100/40

²⁰ Kody NACE J61, J62 i J63.11.

²¹ ETSI ES 203 199, Environmental Engineering (EE); Methodology for environmental Life Cycle Assessment (LCA) of Information and Communication Technology (ICT) goods, networks and services (Inżynieria środowiskowa; Metodologia oceny cyklu życia towarów, sieci i usług z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych, https://www.etsi.org/deliver/etsi_es/203100_203199/203199/01.03.00_50/es_203199v010300m.pdf. Opracowana przez ETSI norma ETSI ES 203 199 odpowiada opracowanej przez ITU normie ITU-T L.1410.

²² Kody NACE M71.1.2 i M72.1.

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		<p>znacznym wkład w łagodzenie zmiany klimatu; lub</p> <ul style="list-style-type: none"> wspiera działania, których głównym celem jest łagodzenie zmiany klimatu i które nie zostały uwzględnione, ponieważ są to nowe innowacyjne technologie, zastosowania, praktyki lub rozwiązania, które są nadal dalekie od komercjalizacji. <p>We wszystkich przypadkach działalność ta powinna mieć na celu promowanie znacznie niższych emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z obecnie stosowanymi praktykami, z wyjątkiem sytuacji, gdy obecnie stosowana praktyka jest już niskoemisyjna i działalność skupia się na rozwoju równie niskoemisyjnych lub mniej emisyjnych technologii, usług lub rozwiązań przynoszących nowe korzyści, takich jak niższy koszt lub większa użyteczność. Nie można uwzględniać działań, które bezpośrednio wspierają poszukiwanie, wydobywanie, przetwarzanie lub transport paliw kopalnych lub wytwarzanie energii elektrycznej z paliw kopalnych (z wyjątkiem technologii wychwytywania i składowania dwutlenku węgla).</p>			
1.34	<p>Rozwiązania ICT/cyfrowe dotyczące świadczenia usług lub operacji wewnętrznych</p>	<p>Jeżeli celem działania jest to, by w ramach działania przetwarzano lub gromadzono dane umożliwiające redukcję emisji gazów cieplarnianych, która prowadzi do możliwych wykazania znacznych redukcji emisji gazów cieplarnianych. Jeżeli cel działania wymaga, aby centra danych przestrzegały europejskiego kodeksu postępowania w sprawie efektywności energetycznej centrów danych.</p> <p>Na przykład cyfryzacja MŚP lub dużych przedsiębiorstw,</p>	1		40/0

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
		w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe, ośrodki innowacji cyfrowych, żywe laboratoria, przedsiębiorcy internetowi i przedsiębiorstwa ICT typu <i>start-up</i> , usługi B2B, zastosowania wspierające podejmowanie i wykorzystywanie innych kwalifikowalnych działań transportowych itp.			
1.35	Cyfryzacja transportu	Obejmuje cyfryzację: <ul style="list-style-type: none"> • transportu miejskiego, gdy ma częściowo na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych; • transportu drogowego, gdy ma częściowo na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych; • transportu kolejowego; • innych rodzajów transportu, gdy ma częściowo na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. 	65, 66, 68, 69, 76		40/0
1.36		Europejski system zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS)	66		40/40
1.37	Transport multimodalny	Działalność jest zgodna z jednym z następujących kryteriów: <ul style="list-style-type: none"> • infrastruktura i instalacje są przeznaczone do przeładunku towarów pomiędzy poszczególnymi rodzajami transportu: infrastruktura terminalu i nadbudówki do załadunku, rozładunku i przeładunku towarów; lub • infrastruktura i instalacje są przeznaczone do transferu pasażerów pomiędzy środkami transportu kolejowego lub z innych rodzajów transportu do transportu kolejowego. 	77	Sekcja 6.14	100/40

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i wyjaśnienia	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU ¹	Powiązanie z kryteriami określonymi w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ¹	Współczynniki CA/EA ²
1.38		Inne rodzaje transportu multimodalnego nieuwzględnione powyżej, powiązane z siecią TEN-T, lub nie w zastosowaniu miejskim.	70, 71		40/40
1.39	Pomoc techniczna i usługi techniczne wspierające łagodzenie zmiany klimatu	Pomoc techniczna i usługi powinny bezpośrednio wspierać „inne działania” zgodne z kryteriami w zakresie łagodzenia zmiany klimatu. Przykłady obejmują usługi projektowe wspierające rozwój projektów w zakresie energii odnawialnej lub usługi techniczne wspierające rozmieszczanie stacji ładowania pojazdów elektrycznych.	6	Sekcja 9.2	100/40

2. Przystosowanie się do zmiany klimatu

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i warunki	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU	Współczynnik CA/EA
2.1	Inwestycje w ochronę siedziby spółki oraz aktywów kapitału naturalnego przed skutkami ekstremalnych zjawisk pogodowych	Inwestycje muszą być zgodne z unijnymi normami w zakresie ochrony środowiska. Inwestycje powinny koncentrować się na rozwiązaniach opartych na zasobach przyrody (instalacje pasywne, takie jak ściany o charakterze zapór, które pełnią funkcję ochronną, ale nie można uwzględnić żadnej innej funkcji ekologicznej).	42, 43, 44	100/100
2.2	Inwestycje objęte planami i strategiami w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu	Konkretne działania (np. w zakresie technologii, praktyk, infrastruktury, rozwiązań opartych na zasobach przyrody) wymagane do zmniejszenia podatności na zmianę klimatu, określone w ocenie ryzyka zmiany klimatu oraz w krajowych/regionalnych/lokalnych/miejskich strategiach lub planach w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu.	42, 43, 44	100/100
2.3	Inwestycje w odporność i zarządzanie zasobami wodnymi	Obejmuje to następujące elementy (w tym produkcję, zakup, montaż, projektowanie i promocję), a także umożliwienie ich upowszechnienia i wdrożenia: <ul style="list-style-type: none"> • magazynowanie i zbieranie wody; • technologie oszczędzania wody (inteligentne wodomierze, technologie kontroli ciśnienia); • pomiar i monitorowanie przepływu i poziomu wody oraz monitorowanie jakości wody; • modelowanie i prognozowanie hydrologiczne; • cyfrowe lub inne aplikacje związane z powyższymi zastosowaniami; • inne inwestycje, które wykazują znaczny wzrost odporności zasobów wodnych/dostępności wody. 	31	40/100
2.4	Inwestycje w badania naukowe, rozwój i innowacje umożliwiające przystosowanie się	Badania i rozwój w odniesieniu do zmian zasięgu geograficznego, sezonowości i zachorowalności na choroby przenoszone przez wektory i wodę. Inne inwestycje w badania naukowe i innowacje zwiększające odporność na zmianę klimatu.	4	100/40
2.5	Rozwiązania ICT/cyfrowe dotyczące	Inwestycje w technologie cyfrowe w celu przystosowania się do zmiany klimatu.	42, 43, 44	100/100

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i warunki	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU	Współczynniki CA/EA
	inwestycji umożliwiających przystosowanie się	W ramach działalności gospodarczej wdrożono fizyczne i нефизyczne rozwiązania („rozwiązania mające na celu przystosowanie się”), które ograniczają najważniejsze fizyczne czynniki ryzyka zmiany klimatu związane z tą działalnością.		
2.6	Odporność na zmianę klimatu w przypadku inwestycji w infrastrukturę przybrzeżną	Można uwzględnić następujące elementy (w tym produkcję, zakup, montaż, projektowanie i promocję), a także umożliwienie ich upowszechnienia i wdrożenia: <ul style="list-style-type: none"> • produkty geosyntetyczne do stabilizacji gruntu; • lepsze przewidywanie przyływu sztormowego i huraganów/tajfunów/cyklonów; • systemy wczesnego ostrzegania zmniejszające ryzyko powodzi; • gromadzenie informacji i analizowanie danych w zakresie przystosowanie się do zmiany klimatu; • badania w zakresie gromadzenia i dostarczania surowych danych o morzu; • sporządzanie map ryzyka zmiany klimatu; • cyfrowe lub inne aplikacje związane z powyższymi zastosowaniami; • inne inwestycje, które wykazują znaczny wzrost odporności infrastruktury przybrzeżnej. 	42, 43, 44	100/100
2.7	Inwestycje w zakresie erozji gleb i jej kontroli, zapobiegania klęskom żywiołowym i powodziom oraz gospodarowania gruntami	Ta pozycja obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązania oparte na zasobach przyrody i środki zarządzania oparte na ekosystemach w celu zapobiegania powodziom i erozji; • inne projekty przeciwpowodziowe, których celem jest również ochrona ekosystemów i utrzymanie ich funkcji (np. budowa/modernizacja wałów przeciwpowodziowych, rozbudowa lub modernizacja struktur hydraulicznych w celu zwiększenia zdolności odprowadzania wody, infrastruktura umocnień brzegów rzek, budowle kontrolujące osady rzeczne, zarządzanie wodami opadowymi, działania w zakresie gotowości na wypadek klęski żywiołowej, systemy wczesnego ostrzegania, regulacje/polityki, sporządzanie map zagrożenia powodziowego). 	42, 43, 44	100/100
2.8	Usługi i działania wspomagające przystosowanie się do zmiany klimatu (inne niż wymienione powyżej)	Wszelkie inne inwestycje, które umożliwiają innym przedsiębiorstwom lub podmiotom przystosowanie się do zmiany klimatu (w tym produkcja, zakup, montaż, projektowanie, promocja lub umożliwienie upowszechnienia i wdrożenia): <ul style="list-style-type: none"> • inwestycje muszą być zgodne z unijnymi normami w zakresie ochrony środowiska i nie powinny prowadzić do uzależnienia od aktywów, które uniemożliwiają 	42, 43, 44	100/100

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i warunki	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU	Współczynniki CA/EA
		<p>osiągnięcie długoterminowych celów środowiskowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązania oparte na zasobach przyrody powinny być preferowane zamiast pasywnych instalacji, które mogłyby mieć negatywny wpływ na innych ludzi, przyrodę lub inne rodzaje działalności gospodarczej; • inwestycje, które opierają się na błękitnej lub zielonej infrastrukturze; • powiązana pomoc techniczna. 		
2.9	<p>Ochrona przed naturalnymi zagrożeniami niezwiązanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami</p>	<p>Na przykład: trzęsienia ziemi oraz zagrożenia wywołane działalnością człowieka (np. awarie przemysłowe) i zarządzanie ryzykiem w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy zarządzania klęskami i katastrofami, infrastruktura i podejścia ekosystemowe</p>	45	0/100

3. Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i warunki	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU	Współczynniki CA/EA
3.1	<p>Inwestycje prowadzące do zmniejszenia zużycia wody lub strat wody</p>	<p><u>1. Inwestycje przyczyniające się do efektywnego gospodarowania wodą i oszczędzania wody, takie jak:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa infiltracji spływów wody z powierzchni zamkniętych w inny sposób (użytkowanie torfowisk przez wypełnianie warstwy wodonośnej); • zbieranie spływów wody do późniejszego wykorzystania; • systemy oszczędzania wody, które doprowadzą do spadku zużycia wody o co najmniej 10 %; • budowa, rozbudowa, modernizacja, rewaloryzacja infrastruktury zaopatrzenia w wodę, która przyczynia się do efektywnego wykorzystania wody lub zmniejszenia jej zużycia – produkcja/uzdatnianie, transport, magazynowanie, infrastruktura dystrybucyjna, przyłącza, hydranty (działania związane z przesyłowymi stratami wody, odsalanie, zarządzanie zapotrzebowaniem, pomiary zużycia itp.). <p><u>2. Kontrola i zarządzanie odwadnianiem/wodami opadowymi/spływami w zakładach produkcyjnych i wytwórczych oraz w gospodarstwach domowych – inwestycje, które w znaczący sposób poprawiają obecną sytuację w zakresie odwodnienia, infiltracji wód opadowych, zarządzania spływami w obiektach:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • przejście od połączonych do oddzielnych systemów kanalizacyjnych/kanalizacji deszczowej; • system odwadniania; • infrastruktura retencji wody; • środki kontroli spływów w celu poprawy infiltracji. <p><u>3. Efektywne gospodarowanie wodą i technologie oszczędzania wody w istniejących zakładach przemysłowych i produkcyjnych, a także w rolnictwie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nowe technologie, które zapewniają znaczne zmniejszenie zużycia wody, wykraczające poza dotychczasowy scenariusz postępowania (np. usuwanie polimerów; procesy chłodzenia w obiegu zamkniętym); • wdrażanie działań wynikających ze zgodności z systemem certyfikacji; 	32	40/100

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i warunki	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU	Współczynniki CA/EA
		<ul style="list-style-type: none"> • technologia nawadniania precyzyjnego; • działania i projekty w zakresie ponownego użycia ścieków. <p><u>4. Technologie efektywnego wykorzystania wody i oszczędzania wody w budynkach (nowych lub istniejących):</u> Rozwiązania oparte na zasobach przyrody lub technologie o niskim wpływie na środowisko zintegrowane z budynkiem, zaprojektowane w celu znacznej poprawy ochrony wody, efektywnego jej wykorzystania, ponownego użycia i ograniczenia wycieków.</p> <p><u>5. Wytwarzanie technologii związanych z gospodarką wodną, efektywnym wykorzystywaniem i ponownym używaniem wody:</u> działalność produkcyjna ukierunkowana na wytwarzanie technologii inteligentnej gospodarki wodnej, ulepszonego oszczędzania, ochrony i efektywnego wykorzystania wody lub technologii podnoszących jakość wody.</p>		
3.2	Badania naukowe, rozwój i innowacje ukierunkowane na gospodarkę wodną w zakresie uzdatniania i technologie uzdatniania wody do ponownego wykorzystania.	Badania naukowe, rozwój i innowacje ukierunkowane na zastosowania i rozwiązania dedykowane technologiom na rzecz inteligentnej gospodarki wodnej, w tym zaawansowanym technologiom pomiarowym i monitorującym; zwiększenie oszczędzania, ochrony i efektywnego wykorzystania wody; i podniesienie jakości wody.	5	40/100
3.3	Rozwiązania ICT/cyfrowe wspierające procesy biznesowe ukierunkowane na gospodarkę wodną w zakresie uzdatniania i technologie uzdatniania wody do ponownego wykorzystania.	Działania w zakresie ICT, zastosowania i rozwiązania dedykowane technologiom na rzecz inteligentnej gospodarki wodnej, w tym zaawansowanym technologiom pomiarowym i monitorującym; zwiększenie oszczędzania, ochrony i efektywnego wykorzystania wody; i podniesienie jakości wody.	34	40/100
3.4	Pomoc techniczna i usługi doradcze (działalność	Usługi techniczne, które mają wspierać opracowywanie „innych działań”, które spełniają kryteria ochrony i efektywnego wykorzystania wody, np. usługi	34	40/100

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i warunki	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU	Współczynniki CA/EA
	wspomagająca)	techniczne wspierające opracowywanie projektów w zakresie efektywnego wykorzystania wody.		

4. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i warunki	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU	Współczynniki CA/EA
4.1	Opracowywanie lub zrównoważona produkcja materiałów nadających się do recyklingu, ponownego wykorzystania lub kompostowania	Produkcja lub opracowywanie powinny zwiększać trwałość, możliwość naprawy, możliwość ulepszenia i ponownego wykorzystania materiałów. Wszystkie materiały i produkty muszą być zgodne z unijnymi, międzynarodowymi lub krajowymi normami branżowymi. Wykazanie wpływu projektowania/produkcji pod kątem obiegu zamkniętego lub zastępowania materiałów można osiągnąć poprzez, na przykład, ocenę cyklu życia (uproszczoną, w stosownych przypadkach), deklaracje środowiskowe produktu lub certyfikaty ekoprojektu/gospodarki o obiegu zamkniętym (np. certyfikat Crade2cradle).	28	0/100
4.2	Odzyskiwanie materiałów z odpadów segregowanych w celu zachowania i odzysku wartości obiegowej	Jeżeli celem działania jest przekształcenie w surowce wtórne co najmniej 50 % masy przetworzonych oddzielnie zebranych odpadów innych niż niebezpieczne. Działania te mogą obejmować: <ul style="list-style-type: none"> zakłady odzysku materiałów, technologie przetwarzania i sprzęt ruchomy, w tym ręczne, półautomatyczne lub w pełni zautomatyzowane procesy mechaniczne (demontaż, separacja, sortowanie, kruszenie, rozdrabnianie, cięcie, technologie obróbki końcowej itp.); zakłady recyklingu chemicznego wykorzystujące różnego rodzaju technologie i procesy (np. depolimeryzacja, solwoliza, zgazowanie, piroliza itp.). 	29	100/100
4.3	Inwestycje w procesy produkcji umożliwiające przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym w istniejących zakładach przemysłowych, produkcyjnych i wytwórczych;	<ul style="list-style-type: none"> Projekty/inwestycje, które pozwalają na ogólną oszczędność zasobów netto poprzez działania związane z ponownym wykorzystaniem, naprawą, odnowieniem, regeneracją, ponownym wykorzystaniem lub recyklingiem w trakcie całego procesu w porównaniu z obecną sytuacją lub dotychczasowym scenariuszem postępowania; inwestycje związane z ograniczeniem zużycia surowców pierwotnych, w tym zastępowanie surowców pierwotnych materiałami lub substancjami wtórnymi/poddanymi recyklingowi, pozostałościami lub produktami ubocznymi; inwestycje, które zastępują substancje potencjalnie niebezpieczne w materiałach, produktach i aktywach lub prowadzą do znacznego 	26, 27	40/40

		<p>zmniejszenia zawartości tych substancji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekty/inwestycje, które ukierunkowują produkcję na większe wykorzystanie surowców wtórnych w porównaniu z obecną praktyką i które wykazują pozytywny ślad środowiskowy w całym cyklu życia w porównaniu z obecną sytuacją lub dotychczasowym scenariuszem postępowania; • projekty, które zachowują wartość strumieni odpadów (wcześniej lub zwykle odrzucanych jako odpady), w związku z czym zapobiegają wytwarzaniu odpadów, tj. odzyskiwanie odpadów w celu ponownego wykorzystania i recyklingu lub inne strategie dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym. 		
4.4	Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów	Jeżeli celem działania jest przekształcenie obszarów przemysłowych i skażonych gruntów w naturalne pochłaniacze dwutlenku węgla.	40	40/100
4.5	Rewaloryzacja przemysłowych terenów zdegradowanych i rekultywacja skażonych gruntów w celu późniejszej restrukturyzacji	<ul style="list-style-type: none"> • Działania prowadzące do ponownego wykorzystania uprzednio zanieczyszczonych, opuszczonych lub nie w pełni wykorzystywanych terenów i gruntów zdegradowanych poprzez proces dekontaminacji, przywracający teren do stanu, który sprzyja późniejszej restrukturyzacji i dalszej działalności gospodarczej (np. wykorzystanie w celach urbanistycznych, przemysłowych, rolniczych). • Wszelkie działania związane z dekontaminacją/remediacją uprzednio zanieczyszczonych/skażonych terenów, które sprzyjają późniejszej renaturyzacji lub przygotowują teren do dalszego wykorzystania w celach gospodarczych. Działania obejmują również dekontaminację budynków przed rozbiórką/demontażem. • Wszystkie działania prowadzące do ponownego wykorzystania wcześniej zanieczyszczonego terenu poprzez proces dekontaminacji i przywrócenia terenu do stanu naturalnego, które wspierają lokalne ekosystemy i chronią zasoby naturalne (np. wodę, gleby). 	39	0/100
4.6	Rewaloryzacja, zmiana przeznaczenia zbędnych budynków lub innych nieruchomości w celu przedłużenia ich okresu eksploatacji	<p>Działania te mogą obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastępowanie materiałów i produktów nienadających się do recyklingu, stosowanych w elementach konstrukcji /izolacji budynków, materiałami i produktami, które nadają się do recyklingu lub ulegają biodegradacji; • wykorzystanie wysokiej jakości materiałów pochodzących z recyklingu lub materiałów, które odzyskano z rozbiórki na miejscu (z wyjątkiem 	28	0/100

		<p>ziemi przeznaczonej do zasypywania wykopów);</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i wykonanie planu selektywnego demontażu budynków/elementów budynków w celu ułatwienia ich ponownego wykorzystania i recyklingu oraz zmniejszenia ilości odpadów z budowy i rozbiórki; • zainstalowanie na miejscu systemów umożliwiających segregację u źródła, selektywną zbiórkę, a także – w miarę możliwości – przetwarzanie (np. kompostowanie bioodpadów lub fermentacja beztlenowa) odpadów z gospodarstw domowych i przedsiębiorstw; • wprowadzanie modeli „produkt jako usługa” oraz modeli dzielenia się w odniesieniu do elementów budynków i systemów. 		
4.7	<p>Naprawa, odtworzenie, odnawianie, zmiana przeznaczenia i regeneracja produktów w celu umożliwienia ich ponownego wykorzystania</p>	<p>Działania mające na celu przywrócenie zbędnych lub wycofanych z użytku produktów do pierwotnego użytku lub, w przypadku gdy nie można już ich wykorzystywać do pierwotnego przeznaczenia, do adaptacyjnego ponownego wykorzystania poprzez zmianę przeznaczenia. Produkty nie powinny być przeznaczone do ponownego wykorzystania ze szkodą dla działań w dziedzinie klimatu lub zrównoważenia środowiskowego i powinny zachować potencjał do odzysku i recyklingu po zakończeniu użytkowania.</p> <p>Dotyczy to produktów zbędnych lub wycofanych z użytku, ruchomości lub elementów produktów, które w przeciwnym razie zostałyby wyrzucone.</p>	29	100/100
4.8	<p>Modele „produkt jako usługa”, ponownego używania i dzielenia się, które umożliwiają realizację strategii dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym</p>	<p>Działania, w przypadku których ramy umowne zapewniają, aby podmiot prowadzący działalność pozostawał odpowiedzialny za utrzymanie, konserwację i zarządzanie produktem po zakończeniu jego okresu eksploatacji. Mogą się one opierać między innymi na systemach leasingu, typu „pay-per-use” (płacenie za czas używania), abonamentowym lub kaucyjnym. Działania te mogą obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leasing produktów projektowanych pod kątem obiegu zamkniętego (np. zwiększona trwałość, charakter modułowy, łatwość demontażu i naprawy); • wykorzystanie systemów konserwacji zapobiegawczej mających na celu przedłużenie okresu eksploatacji produktu/składnika aktywów (np. obejmujących systemy inteligentnego zarządzania danymi i systemy ICT); • przewidywanie zwrotu produktu/składnika aktywów na koniec 	29	100/100

		<p>pierwszego okresu leasingu z późniejszym odnowieniem/naprawą w celu umożliwienia ponownego wydania na kolejne okresy leasingu w stanie jakości „jak nowy”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • inwestycje, które zastępują substancje potencjalnie niebezpieczne w materiałach, produktach i aktywach lub prowadzą do znacznego zmniejszenia zawartości tych substancji. 		
4.9	Selektywne zbieranie i transport odpadów we frakcjach segregowanych u źródła	<p>Odpady, zbędne produkty, części i materiały są zbierane i transportowane oddzielnie oraz zagospodarowywane w inny sposób umożliwiający ponowne wykorzystanie, naprawę, odnowienie, regenerację produktów, wysokiej jakości recykling lub waloryzację (z wyłączeniem działań obejmujących zbieranie i transport odpadów niebezpiecznych). Działania te mogą obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wszelkie urządzenia stacjonarne, transport i infrastrukturę budowlaną potrzebne do zorganizowania odbioru i przepływu zwrotnego produktów i materiałów do odpowiednich zakładów w celu naprawy, odnowienia, regeneracji lub recyklingu; wyposażenie ruchome (pojemniki, kontenery); • infrastrukturę pomocniczą do zbierania, transportu i czasowego składowania odpadów (np. punkty zbiórki odpadów komunalnych, stacje transferowe i przeładunkowe, zajezdnie pojazdów oraz obiekty do tankowania/ładowania, mycia, konserwacji i napraw). 	35, 37	40/100
4.10	Selektywne zbieranie i transport odpadów we frakcjach segregowanych u źródła	Gospodarowanie odpadami resztkowymi	36, 38	0/100
4.11	Kompostowanie bioodpadów	<p>Kompostowanie bioodpadów jest kwalifikowalne, pod warunkiem że (łącznie):</p> <ul style="list-style-type: none"> • bioodpady są segregowane u źródła i zbierane selektywnie; • fermentacja beztlenowa nie jest technicznie wykonalną i ekonomicznie opłacalną alternatywą; • wyprodukowany kompost jest wykorzystywany jako nawóz/polepszacz gleby. <p>Żaden próg nie ma zastosowania.</p>	35, 37	40/100
4.12	Fermentacja beztlenowa bioodpadów	<ul style="list-style-type: none"> • bioodpady są segregowane u źródła i zbierane selektywnie; • wyciek metanu z odpowiednich instalacji (np. do produkcji i magazynowania biogazu, produkcji energii, magazynowania produktów pofermentacyjnych) jest kontrolowany za pomocą planu monitorowania 	34, 35, 77	100/100

		<p>i gotowości;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyprodukowany biogaz jest wykorzystywany bezpośrednio do produkcji energii elektrycznej lub ciepłej lub uzdatniany w celu uzyskania biometanu w celu wtłoczenia do sieci gazu ziemnego, lub wykorzystywany jako paliwo do pojazdów (np. jako bioCNG) lub jako surowiec w przemyśle chemicznym (np. do produkcji H₂ i NH₃). Wyprodukowany produkt pofermentacyjny jest wykorzystywany jako nawóz/polepszacz gleby – bezpośrednio po kompostowaniu lub jakiegokolwiek innej obróbce. w specjalnych zakładach przetwarzania bioodpadów bioodpady powinny stanowić główny surowiec (co najmniej 70 %, mierzone wagowo, jako średnia roczna, pozostałe surowce nie mogą obejmować roślin spożywczych ani pastewnych). Współfermentacja kwalifikuje się tylko przy niewielkim udziale (do 30 % surowca) zaawansowanych bioenergetycznie surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy (UE) 2018/2001. W przypadku stosowania surowców roślin energetycznych objętych załącznikiem IX (z niewielkim udziałem do 30 %) należy przestrzegać wszelkich dodatkowych ograniczeń krajowych ustanowionych dla celów produkcji biogazu. 		
4.13	Fermentacja beztlenowa osadu ściekowego	<p>Fermentacja beztlenowa w przypadku przetwarzania osadu ściekowego, pod warunkiem że spełnione są wszystkie poniższe warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyciek metanu z odpowiednich instalacji (np. do produkcji i magazynowania biogazu, produkcji energii, magazynowania produktów pofermentacyjnych) jest kontrolowany za pomocą planu monitorowania i gotowości; wyprodukowany biogaz jest wykorzystywany bezpośrednio do produkcji energii elektrycznej lub ciepłej lub uzdatniany w celu uzyskania biometanu w celu wtłoczenia do sieci gazu ziemnego, lub wykorzystywany jako paliwo do pojazdów (np. jako bioCNG) lub jako surowiec w przemyśle chemicznym (np. do produkcji H₂ i NH₃). <p>Żaden próg nie ma zastosowania.</p>	34, 77	100/100
4.14	Rozwiązania ICT/cyfrowe w działaniach związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym	<p>Opracowywanie i wprowadzanie ICT, innowacyjnych rozwiązań związanych z procesami biznesowymi, usługami lub rozwiązaniami ICT ukierunkowanymi wyraźnie na przyczynienie się do osiągnięcia celów gospodarki o obiegu zamkniętym. Powinno się to wiązać z co najmniej jedną z następujących</p>	5	40/100

		<p>kategori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modelami projektowania i produkcji o obiegu zamkniętym; modelami użycia o obiegu zamkniętym; • modelami odzysku wartości o obiegu zamkniętym; opracowywaniem/rozpowszechnianiem narzędzi, aplikacji i usług ułatwiających realizację strategii dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym. <p>Działania te mogą obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inwestycje w zapewnienie identyfikowalności materiałów, aby udoskonalić recykling w przyszłości (z uwzględnieniem rozwiązań cyfrowych); • narzędzia i aplikacje cyfrowe ułatwiające logistykę zwrotną (monitorowanie, przyjmowanie produktów do celów ponownego użycia, naprawy lub recyklingu), poprawę efektywności wykorzystania zasobów w obiegu zamkniętym oraz unikanie wytwarzania odpadów (np. marnowania żywności w restauracjach, sklepach); • wirtualne platformy handlowe oferujące surowce wtórne, modele gospodarki dzielenia się lub stosowanie produktów używanych/naprawionych/ulepszonych. 		
4.15	Badania naukowe, rozwój i innowacje w działaniach związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym	<p>Badania i rozwój w zakresie innowacyjnych technologii przyczyniające się do osiągnięcia celów gospodarki o obiegu zamkniętym, związane z co najmniej jedną z następujących kategorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modelami projektowania i produkcji o obiegu zamkniętym; • modelami użycia o obiegu zamkniętym; • modelami odzysku wartości o obiegu zamkniętym; • opracowywaniem/rozpowszechnianiem narzędzi, aplikacji i usług ułatwiających osiągnięcie celów dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym. 	5	40/100
4.16	Pomoc techniczna i usługi doradcze	<p>Usługi techniczne ukierunkowane na wspieranie opracowywania „innych działań” spełniających kryteria gospodarki o obiegu zamkniętym oraz np. usługi techniczne wspierające projekty dotyczące naprawy lub odtwarzania produktów zbędnych lub produktów pod koniec przydatności do użycia.</p>	29	100/100

5. Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i warunki	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU	Współczynniki CA/EA
5.1	Inwestycje w projekty oraz istniejące przemysłowe zakłady produkcyjne i wytwórcze związane z zapobieganiem zanieczyszczeniom i ich kontrolą	Inwestycje w technologię lub technologie „końca rury”, które zmniejszają emisje zanieczyszczeń. Projekt powinien znacznie zmniejszać emisje zanieczyszczeń; w przypadku inwestycji w sektorach objętych zakresem dyrektywy 2010/75/UE emisje powinny wykraczać poza minimalne wymogi określone w odpowiednich konkluzjach dotyczących BAT.	46	0/100
		Ta pozycja może również obejmować: <ul style="list-style-type: none"> • inwestowanie w maszyny przyczyniające się do ograniczania degradacji lub zanieczyszczenia, np. wykorzystywane do uprawy zachowawczej lub mechanicznego zwalczania chwastów; • inwestycje w znaczne ograniczenie stosowania nawozów oraz • sztuczne antybiotyki. 		
5.2		Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie emisji hałasu	41	40/100
5.3	Wytwarzanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom	Wytwarzanie produktów, kluczowych elementów i nowych technologii, które są niezbędne, aby wdrażać inne działania zgodne z kryteriami zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli.	46	0/100
		Urządzenia lub technologie, które zapobiegają emisjom związanym z „innymi działaniami” lub ograniczają poziom takich emisji, gdy wykracza on poza limit określony przepisami prawa (dotyczy to również ograniczenia emisji hałasu), rozwiązania dotyczące identyfikowalności lub remediacji, a także zarządzanie systemami odbioru produktów pod koniec ich przydatności do użycia.		
5.4		Działania związane z jakością powietrza i ograniczeniem emisji hałasu	41	40/100
5.5	Selektywne zbieranie, transport, obróbka i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych	Działania związane z selektywnym zbieraniem, transportem, obróbką i unieszkodliwianiem, obejmujące najwyższej jakości praktyki i technologie w zakresie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi.	38	0/100
5.6	Rozwiązania ICT/cyfrowe do	Technologie, aplikacje lub rozwiązania ICT i cyfrowe, które mogą	46	0/100

	celów zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli	przyczynić się do znacznego zapobieżenia emisjom zanieczyszczeń do środowiska (np. do powietrza, wód śródlądowych lub morskich lub gleby) lub do znacznego ograniczenia takich emisji.		
5.7		Działania związane z jakością powietrza i ograniczeniem emisji hałasu	41	40/100
5.8	Badania naukowe, rozwój i innowacje ukierunkowane na zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrolę	Badania naukowe, opracowywanie innowacyjnych technologii, aplikacji lub rozwiązań, które mogą przyczynić się do znacznego zapobieżenia emisjom zanieczyszczeń do środowiska (np. do powietrza, wód śródlądowych lub morskich lub gleby) lub do znacznego ograniczenia takich emisji.	46	0/100
5.9		Działania związane z jakością powietrza i ograniczeniem emisji hałasu	41	40/100
5.10	Pomoc techniczna i usługi doradcze ukierunkowane na zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrolę	Usługi techniczne ukierunkowane na wspieranie opracowywania innych działań spełniających kryteria, takich jak zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola, np. usługi techniczne pomagające realizować projekty dotyczące redukcji zanieczyszczeń.	46	0/100
5.11		Działania związane z jakością powietrza i ograniczeniem emisji hałasu	41	40/100

6. Ochrona i odbudowa różnorodności biologicznej i ekosystemów

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i warunki	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU	Współczynniki CA/EA
6.1	<p>Zachowanie, zabezpieczenie i ochrona różnorodności biologicznej oraz usługi ekosystemowe</p>	<p>Działania w tej kategorii obejmują ochronę ekosystemów, siedlisk, gatunków zwierząt dzikich i populacji żyjących w morzach, wodach przybrzeżnych, torfowiskach (w tym na rolniczych terenach podmokłych), lasach, na obszarach trawiastych i w innych ekosystemach rolniczych, na terenach podmokłych, siedliskach wód słodkich (rzek i jezior), a także zarządzanie nimi i ich utrzymanie, aby zapewnić ochronę naturalnych warunków do ich długoterminowego przetrwania. Ochrona gatunków i procesów biologicznych musi iść w parze z ochroną zasobów abiotycznych</p> <p>Działania te mogą obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyznaczenie głównych obszarów ochrony i zachowania gatunków i siedlisk oraz efektywne zarządzanie takimi obszarami (z uwzględnieniem rezerwatów przyrody, rezerwatów biosfery, parków narodowych, innych obszarów ochrony itp.); • ukierunkowane programy ochrony gatunków zagrożonych (zgodnie z czerwoną księgą IUCN), endemicznych, migrujących lub, w szczególności w przypadku UE, gatunków uwzględnionych w wykazie w dyrektywach ptasiej i siedliskowej; • plany i projekty mające na celu zwalczanie nielegalnego handlu dziką fauną i florą oraz kłusownictwa; • korytarze biologiczne usprawniające łączność między elementami krajobrazu; • płatności za usługi ekosystemowe; mechanizm dostępu i podziału korzyści; • ochronę i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000. 	48	0/100
6.2	<p>Odbudowa różnorodności biologicznej i usługi ekosystemowe</p>	<p>Należy opracować działania w zakresie odbudowy, aby wesprzeć odbudowę ekosystemów i ich funkcji na danym obszarze i przywrócić do pewnego stopnia ich dawny stan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania służące odnowieniu ekosystemów z punktu widzenia różnych rodzajów ekosystemów (np. raf koralowych, lasów, terenów podmokłych, lasów namorzynowych itp.), w tym eliminowanie lub modyfikowanie przyczyn degradacji ekologicznej, przywracanie 	47	40/100

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i warunki	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU	Współczynniki CA/EA
		<p>naturalnych procesów, odbudowa siedlisk i ponowne wprowadzanie gatunków itp.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • techniki przyczyniające się do odnowienia lasów i krajobrazów, w tym naturalne i wspomagane odnowienie lasu i krajobrazów, system rolno-leśny itp.; • odnowienie terenów zalesionych w miastach oraz ich funkcji ekologicznych; • renaturyzacja rzek, odcinków wybrzeży, rekultywacja równin zalewowych; • usuwanie inwazyjnych gatunków obcych i zarządzanie nimi; • odbudowa obszarów Natura 2000. 		
6.3	<p>Inne projekty w zakresie zapobiegania i kontroli; gospodarowanie gruntami</p>	<p>Działania mające na celu przyczynienie się do ochrony i zabezpieczenia różnorodności biologicznej oraz ekosystemów i oferowanych przez nie usług. Działania te mogą obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekty służące wdrożeniu środków i planów mających na celu zapobieganie wprowadzaniu inwazyjnych gatunków obcych; • przekształcanie plantacji leśnych w lasy bardziej naturalne poprzez tworzenie różnorodności pod względem wieku i składu lasu oraz poprzez ochronę gleb (wytyczne do opracowania); • zarządzanie dorzeczami i monitoring środowiska dotyczący systemów wodnych na obszarach wiejskich i uprawianych; • zapobieganie eutrofizacji ekosystemów wód słodkich; • projekty służące zapobieganiu zanieczyszczeniom, ukierunkowane na unikanie uwalniania jakichkolwiek zanieczyszczeń lub odpadów do ekosystemów lądowych, słodkowodnych lub morskich, aby utrzymać ich funkcje ekologiczne. 	47, 49	40/100
6.4	<p>Nowe sposoby konstruowania i renowacji budynków poprzez zastosowanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody/środków w zakresie zielonej i niebieskiej</p>	<p>Zielona i błękitna infrastruktura oraz rozwiązania oparte na zasobach przyrody (np. służące zwiększeniu łączności między inną błękitną/zieloną infrastrukturą lub obszarami naturalnymi, nieprowadzące do zmiany, fragmentacji lub nie zrównoważonego użytkowania siedlisk przyrodniczych (w szczególności obszarów o wysokiej wartości pod względem różnorodności biologicznej)). Ta pozycja obejmuje: dachy zielone sprzyjające poprawie różnorodności biologicznej; zielone ściany i inne zielone struktury; oraz</p>	47, 49	40/100

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i warunki	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU	Współczynniki CA/EA
	gospodarki	uwzględnianie kwestii różnorodności biologicznej i ekosystemów w budynkach i przestrzeni publicznej i ich okolicy.		
6.5	Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego oraz turystyki opartej na ekosystemach	Działania oparte na ekoturystyce rozwijane w zmodyfikowanych/zdegradowanych ekosystemach i siedliskach przyrodniczych, które są objęte programem/planem ochrony lub odbudowy (np. planem zarządzania obszarami Natura 2000).	48	0/100
6.6	Bioprzemysł i bioprodukcja	Działalność produkcyjna, która przyczynia się do ochrony i zabezpieczenia różnorodności biologicznej lub ekosystemów. Działalność taka może obejmować: <ul style="list-style-type: none"> • produkcję biopestycydów; biokatalizatory; biotechnologiczne rozwiązania zakładów mające na celu zastąpienie istniejących chemikaliów rolniczych; • produkcję zrównoważonych i opłacalnych produktów alternatywnych wobec tropikalnego drewna liściastego; • tworzenie systemów monitorujących gatunki lub siedliska. 	47, 49	40/100
6.7	Rozwiązania ICT/cyfrowe dla procesów biznesowych przyczyniających się do ochrony i odbudowy bioróżnorodności i ekosystemów	Wyłącznie działania, których wyraźnym celem jest przyczynienie się w znacznym stopniu do ochrony i zabezpieczenia różnorodności biologicznej, ekosystemów i oferowanych przez nie usług, takie jak: <ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie i technologia sensorowa; • analiza i przetwarzanie danych; • ocena i podejmowanie decyzji, komunikacja i tworzenie sieci; • informacje na temat różnorodności biologicznej i edukacja w tym zakresie. 	47, 49	40/100
6.8	Badania naukowe, rozwój i innowacje ukierunkowane na działania rolnicze i ekologiczne	<ul style="list-style-type: none"> • Działania w obszarze badań naukowych, rozwoju i innowacji (BRI) mające na celu przyczynienie się do ochrony i zabezpieczenia różnorodności biologicznej oraz ekosystemów i oferowanych przez nie usług, takie jak: • działania w obszarze BRI mające na celu opracowanie biopestycydów; biokatalizatory; biotechnologiczne rozwiązania zakładów mające na celu zastąpienie istniejących chemikaliów rolniczych; • działania w obszarze BRI mające na celu opracowanie zrównoważonych i opłacalnych produktów alternatywnych wobec tropikalnego drewna liściastego; 	47, 49	40/100

Lp.	Obszary interwencji	Przykłady i warunki	Powiązanie z załącznikiem 1 do InvestEU	Współczynniki CA/EA
		<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="703 233 1585 301">• działania w obszarze BRI mające na celu opracowanie systemów monitorujących gatunki lub siedliska. 		